

**БЕХАТАРИИ
ОЗУҚАВОРӢ ВА
КАМБИЗОАТӢ**
№1-2024

**АГЕНТИИ ОМОРИ НАЗДИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ
ТОЧИКИСТОН**

**Агентство по статистике при
Президенте Республики Таджикистан**

Ҳайати таҳририя:

Ҷ.Нурмаҳмадзода - Раиси ҳайати таҳририя,

Асо Нурулло Асват - Муовини раиси ҳайати таҳририя,

Аъзоёни ҳайати таҳририя: Мирзоён Н., Назарзода З., Курбонов С.,
Цурабойзода З., Асматбекзода Ф., Қосимов Х., Нашибуллоев А.,
Қамарзода Ҳ., Ҳусейнова Н., Сайпов С.

Масъулин:**- барои фаслҳои буллетен**

Кишоварзӣ, омори кишоварзӣ ва хифзи муҳити зист	Қосимов Ҳ.	227-81-14
Савдо, фаъолияти иқтисодии хориҷӣ	Нашибуллоев А.	227-82-66
Омори демографӣ, шугли аҳолӣ	Қамарзода Ҳ.	221-49-91
Омори иҷтимоӣ	Азиззода И.	227-94-88
Маҷмӯи Маҳсулоти Доҳилӣ, молия ва қарз	Ҳусейнова Н.	227-98-71
Омори нарҳ ва таърифа	Сайпов С.	227-94-89

- таҳияи ҳуҷҷати асосӣ, танзими
faslҳо, ороиши техникий ва
дизайн

-барои нашри маҷмӯа

Раёсати ҷамъбаству таҳлили
иқтисодӣ ва робитаҳои
байналмилалӣ

Цурабойзода З.

тел.221-23-87

E-mail: stat@tojikiston.com

Сардори МД МҚҲ -и Агентии

омори назди Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Курбонов С.

тел. 227-96-09

Муқаддима

Мувофиқи Матритсаи комиссияи Аврупоии Ислоҳоти Сиёсати Меморандум дар бораи ҳамдигарфаҳмӣ оид ба Барномаи бехатарии озуқаворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо мақсади таъмин намудани низоми иттилооти таъцилӣ ва таҳлили вазъи бехатарии озуқаворӣ дар ҷумҳурӣ ва мӯътамадии маълумотҳо, огоҳонидани истифобарандагони маълумотҳои бехатарии озуқаворӣ, инчунин, дар бораи таҳия ва нашри буллетен ҳар семоҳа оид ба бехатарии озуқаворӣ қарор қабул карда шуда буд. Агентии омор аз соли 2005 ин ҷониб, оид ба бехатарии озуқаворӣ маводҳои таҳлилӣ пешниҳод менамояд. Ин буллетени таҳлилӣ дар се моҳ як маротиба бо се забон (тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ) аз нашр мебарояд.

«Мағҳуми бехатарии озуқаворӣ дастрас будани озуқаворӣ ба ҳамаи одамон ҳама вақт барои ҳаёти солим ва фаъолона зарур мебошад. Яъне таҳти мағҳуми бехатарии озуқаворӣ ба миқдори кофӣ мавҷуд будани ҳӯрокворӣ, ҳӯроквории зикришударо дастрас карданӣ хонаводаҳо (ҷӣ аз бозор ва ҷӣ аз дигар манбаъ, ки қобилияти кофии ҳаридорӣ ба эътибор гирифта мешавад), инчунин ба миқдори зарурӣ истеъмол карданӣ ҳӯрокворӣ дар назар дошта мешавад».

Маълумотҳои заминавӣ барои буллетен оид ба бехатарии озуқаворӣ инҳоянд: истеҳсоли маҳсулоти озуқа, мавҷуд ва дастрас будани озуқаворӣ, замини кишт, истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, хусусиятҳои умумии иқлим, вазъияти истеъмол ва саломатӣ, бо об таъмин будан, нарҳ ва нишондиҳандаҳои миқдорӣ, ки аз вазъияти бозори озуқаворӣ шаҳодат медиҳанд.

Дар замимаҳои буллетен нишондиҳандаҳо барои Ҳучҷати Стратегияи миллии рушд барои то соли 2030 ва нишондиҳандаҳо дар бораи ҳӯроки аҳолӣ ва гурӯҳҳои гуногуни иҷтимоию иқтисодии он дарҷ шудаанд.

Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар семоҳа нашри буллетени иттилоотӣ дар бораи бехатарии озуқаворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо иштироки як қатор вазорату идораҳо (Вазорати молия, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Муассисаи давлатии обуҳавошиносӣ ва гайраҳо) таҳия ва нашр менамояд.

Нашрия барои мутахассисон ва ҳам барои ҳамаи хоҳишмандон равона карда шудааст.

Тавсия, пешниҳод ва мулоҳизаҳоро нисбати мазмуни буллетен ва шакли пешниҳоди маълумотҳои оморӣ ба Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нишонаи зер ирсол намудан мумкин аст.

734025 Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш.Душанбе, кӯчаи Боҳтар, 17
Тел: (992372) 2212387
Факс (992372) 2214375
E-mail: stat@tojikiston.com
<http://www.stat.tj>

МУНДАРИЧА

Муқаддима	3
МАЗМУНИ МУХТАСАР	6
ФАСЛИ I. НИШОНДИҲАНДАҲОИ ИҶТИМОИЮ ИҚТИСОДӢ	8
1.2. Индекси нарх ва таърифаҳо	9
1.3. Савдои хориҷӣ.....	9
1.4. Бозори меҳнат	10
ФАСЛИ II. МАВҖУД БУДАНИ ОЗУҚАВОРӢ	12
2.1. Афзоиши истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ	12
2.1.1. Дурнамои истеҳсоли маҳсулоти озуқаворӣ.....	12
2.1.2. Растворпарварӣ.....	14
2.1.3. Чорвопарварӣ	15
2.2. Таҳлили нархи истеҳсолкунанда.....	17
2.3. Савдои маҳсулоти асосии озуқаворӣ.....	19
2.4. Мавҷудияти маҳсулоти озуқаворӣ ба ҳар нафар аҳолӣ	20
ФАСЛИ III. ДАСТРАС БУДАНИ ОЗУҚАВОРӢ	20
3.1. Таҳлили нарҳҳои истеъмолӣ.....	21
3.2. Даромад ва ҳароҷот	23
3.2.1. Даромад	24
3.3. Камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	24
3.3.1. Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонаводаҳое, ки беш аз нисфи даромади худро барои маҳсулоти ҳӯрокворӣ сарф менамоянд	25
ФАСЛИ IV. ИСТЕЪМОЛОТ ВА ҲАЗМКУНИЙ	26
4.1. Озуқаворӣ истеъмол кардани аҳолӣ	26
4.2. Нишондиҳандаҳои бехатарии озуқаворӣ, ки ба даромадҳои аҳолӣ вобаста нестанд.....	28
4.2.1. Беморӣ	28
4.2.2. Таваллуд, фавт, афзоиши табиӣ	30
МЕТОДОЛОГИЯ	34
Замимаи 1. Маълумоти муҳтасари шароити обу ҳаво дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семоҳаи якуми соли 2024	37
Замимаи 2. Индикаторҳои мақсадноки асосии СМР-2030	41
Замимаи 3. Тағйироти нарҳҳои миёнаи яклухт (пешниҳод) дар Тоҷикистон (сомонӣ/кг)	44
Замимаи 4. Тағйироти нарҳҳои миёнаи истеъмолӣ аз рӯи семоҳаҳои солҳои 2021 - 2024 дар Тоҷикистон (сомонӣ/кг)	45
Замимаи 5. Ҳароҷоти пулии хонаводаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо).....	47
Замимаи 6. Истеъмоли ҳӯрокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар узви хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)	50

МАЗМУНИ МУХТАСАР

- Ҳаҷми маҳсулоти умумии кишоварзӣ дар моҳҳои январ - марта соли 2024 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ 3530,9 млн. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2023-юм бо нарҳҳои муқоисавӣ 6,7 фоиз зиёд мебошад, аз он ҷумла дар соҳаи растанипарварӣ 112,4 млн. сомонӣ ё ки 22,4 фоиз ва ҷорвопарварӣ 3418,5 млн. сомонӣ ё 6,3 фоиз зиёд аст.
- Дар моҳҳои январ - марта соли 2024 ҳаҷми истеҳсоли гӯшти чорвои қалон ва майдон (дар вазни зинда) дар ҳамаи категорияҳои хоҷагиҳо 44176 тоннаро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2023-юм 14,6 фоиз зиёд мебошад. Ҳаҷми умумии истеҳсоли шир дар ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ дар моҳҳои январ-марти соли 2024 - ум 208212 тоннаро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2023-юм 6,1 фоиз зиёд мебошад
- Дар моҳҳои январ - марта соли 2024 нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта воридоти молҳои озуқаворӣ 13,2 фоиз зиёд шудааст, аз он ҷумла воридоти картошкагӣ 3,4 баробар, меваҷот ва бехмеваҳо 2,4 баробар, сабзавот 2,7 баробар, қанду шакар ва маснуоти қаннодӣ 1,8 баробар ва тухм 7,7 фоиз ба миён омадааст.
- Аз аввали соли 2024 нарҳи маҳсулоти зерин: маҳсулоти гӯштӣ - 1,5 фоиз (гӯшти гов - 2,9 фоиз, рони мурғ - 2,6 фоиз ва гӯшти гӯсфанд - 0,8 фоиз); сабзавот - 8,3 фоиз (қаламбури булғорӣ - 27,3 фоиз, сирпиеӣ - 12,9 фоиз, каду - 12,6 фоиз, қарим - 4,8 фоиз ва бодиринг - 4,7 фоиз); маҳсулоти ширӣ - 8,4 фоиз, мевагиҳо - 7,7 фоиз, биринҷ - 4,4 фоиз ва гӯшти моҳӣ - 2,8 фоиз қимат шудааст. Зимнан, нарҳи равғани пахта - 8,2 фоиз, сабзӣ - 6,1 фоиз, бехпиеӣ ва шакар - 1,7 фоизӣ арzon шудааст.
- Шумораи қувваҳои корӣ (аҳолии машғули кор ва бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда) аз рӯи баҳои пешакӣ дар моҳи марта соли 2024-ум 2664,5 ҳазор нафарро ташкил дод, ки аз ҷумлаи онҳо 2616,6 ҳазор нафар (98,2 фоиз) дар соҳаҳои иқтисодӣ машғуланд ва 47,9 ҳазор нафар расмӣ мақоми бекорро гирифтаанд, ки 1,8 фоизи шумораи қувваҳои кориро ташкил медиҳанд.
- Манбаи муҳимтарини даромади пулии хонаводаҳо дар семоҳаи якуми соли 2024 мисли пештара даромади меҳнатӣ - 40,7 фоиз, пардохти нафақа ва кӯмакпулӣ - 5,8 фоиз ва мадохилот аз фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ - 13,3 фоиз мебошад.
- Дар семоҳаи якуми соли 2024 истеъмоли нон ва маҳсулоти нонӣ ба ҳисоби миёна ба як нафар узви хонавода 43,33 килограммро ташкил медиҳад.

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

- Дараҷаи музди ҳақиқии меҳнат (бо назардошти тағйироти индекси нархҳо) дар моҳи марта соли 2024 нисбат ба моҳи февраляи соли 2024 -ум 4,9 фоиз зиёд ва нисбат ба моҳи марта соли 2023 -юм 9,7 фоиз зиёд шудааст.
- Музди меҳнати камтарин дар моҳи марта соли 2024 дар бахши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар кормандони кишоварзӣ, ҳоҷагии ҷангалпарварӣ ва моҳипарварӣ - 965,62 сомониро ташкил дод.
- Маблағи умумии қарздорӣ аз пардоҳти музди меҳнат бо назардошти солҳои гузашта то охири моҳи марта соли 2024 – ум 27731,4 ҳазор сомониро ташкил додааст.
- Қарздории аз ҳама зиёд дар бахши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар истиҳроҷи қанданиҳои фоиданок - 15018,2 ҳазор сомонӣ (54,2 фоиз аз маблағи умумӣ), таъминоти об, тозакунӣ, коркарди партовҳо ва дастрасии коркарди дуюмдарacha – 3108,7 ҳазор сомонӣ (11,2 фоиз), соҳтмон – 1240,3 ҳазор сомонӣ (4,5 фоиз) ва истеҳсоли коркард (саноати коркард) – 630,4 ҳазор сомонӣ (2,3 фоиз) боқӣ мондааст.

ФАСЛИ I. НИШОНДИҲАНДАҲОИ ИҶТИМОИЮ ИҚТИСОДӢ

Нишондиҳандаҳои иҷтимоию иқтисодӣ, ки дар поён пешниҳод шудаанд, вазъи умумии иқтисодиёти мамлакатро барои таҳлили ҳолати бехатарии озуқаворӣ тавсиф менамоянд.

Ҷадвали 1: Нишондиҳандаҳои асосии иҷтимоию иқтисодӣ

	с.2022	с.2023	семоҳаи I соли 2024 ¹
Шумораи аҳолии доимӣ, (дар охири давра) млн.нафар	10,1	10,3	10,3
ММД-и номиналӣ (млн. сомонӣ)	118181,7	130791,5	26653,3
аз он ҷумла ба ҳисоби фоиз:			
кишоварзӣ	22,9	24,3	6,7
саноат	23,5	16,2	20,1
хизматрасонӣ ва савдо	44,5	49,4	60,2
ММД ба ҳар сари аҳолӣ (сомонӣ)	11838,8	12868,8	-
Афзоиши ММД, ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	8,0	8,3	8,2
Касри/фоидай буҷети давлатӣ (ба ҳисоби фоиз нисбат ба ММД)	1,4	1,4	4,1
Индекси нарҳҳои истеъмолӣ, ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	106,6	103,7	104,0
Индекси нарҳи молҳои озуқаворӣ	107,2	103,6	104,5
Индекси нарҳҳои хизматрасонӣ	106,7	102,0	102,6
Курби сомонӣ нисбат ба доллар	11,0258	10,8445	10,9562
Сатҳи бекории расмӣ ба қайд гирифташуда (фоиз)	2,1	1,9	1,8
Шумораи бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда, ҳазор нафар	55,1	49,2	47,9
ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	104,7	89,2	99,7
Музди меҳнати миёнаи ҳармоҳа (сомонӣ)	1760,29	2013,11	2165,24
ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	114,2	114,4	113,6
Тарози (баланси) савдо (млн. доллар)	-3025,5	-3431,3	-884,9
Хиссаи озуқаворӣ дар воридот, ба ҳисоби фоиз	20,4	18,1	19,0
Хиссаи озуқаворӣ дар содирот, ба ҳисоби фоиз	3,1	2,7	2,8

¹⁾ маълумотҳои пешакӣ

*⁾ нишондиҳанда кӯтоҳмуҳлати рушди иқтисодиёт (НКРИ)

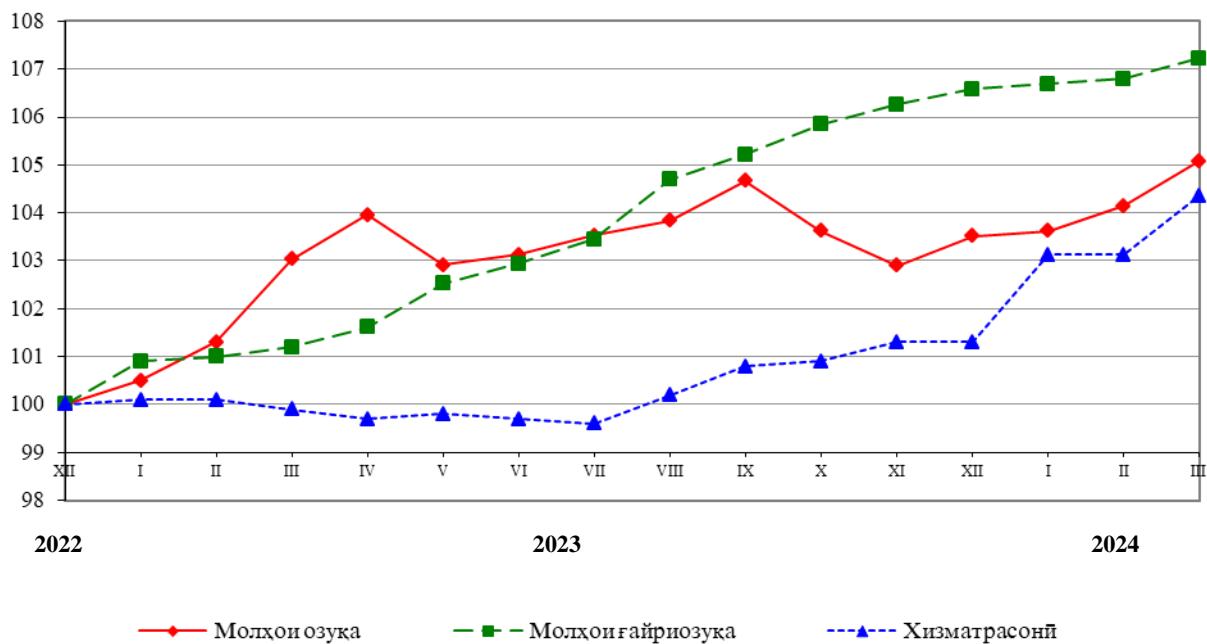
Манбаъ: Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1.2. Индекси нарх ва тарифаҳо

Индекси нархҳои истеъмолӣ дар моҳи мартӣ соли 2024 -ум 100,8 фоиз, аз он ҷумла: ба молҳои озуқа - 100,9 фоиз, молҳои гайриозуқа - 100,4 фоиз ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳолӣ - 101,2 фоизро ташкил дод.

Аз аввали соли 2024 индекси нархҳои истеъмолӣ 101,6 фоиз, аз он ҷумла ба молҳои озуқа - 101,5 фоиз, ба молҳои гайриозуқа - 100,6 фоиз ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳолӣ - 103,2 фоизро ташкил кард.

Графики 1: Тағйироти индекси нархҳои истеъмолии молҳои озуқа, гайриозуқа ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳолӣ (дар охири моҳ ба ҳисоби фоиз нисбат ба моҳи декабри соли 2022)

Дар давоми моҳҳои январ - мартӣ соли 2023 афзоиши нарҳи молҳои озуқа нисбат ба нарҳи молҳои гайриозуқа бештар тағиیر ёфтааст.

Дар фасли 3 оид ба дастрас будани аҳолӣ ба озукаворӣ маълумоти муфассал оварда шудааст.

1.3. Савдои хориҷӣ

Дар моҳҳои январ - мартӣ соли 2024 гардиши савдои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 2111,9 млн. доллари ИМА-ро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2023 -ум 33,7 фоиз ё 532,8 млн. доллар зиёд шудааст. Тарози савдо манғӣ буда, - 884,9 млн. долларро ташкил кард. Ҷумҳурии Тоҷикистон бо 100 мамлакат, аз он ҷумла бо 10 мамлакатҳои ИДМ ва бо 90 мамлакати хориҷи дур муносибати савдои хориҷиро анҷом додааст.

Дар гардиши савдои хориҷӣ ба ҳиссаи мамлакатҳои ИДМ 46,8 фоиз ё 989,3 млн. доллар ва ба ҳиссаи мамлакатҳои хориҷи дур 53,2 фоиз ё 1122,6 млн. доллар рост меояд. Касри тарози савдо манғӣ буда, бо мамлакатҳои ИДМ -742,3 млн. доллар ва мамлакатҳои хориҷи дур -142,6 млн. долларро ташкил додааст.

Содироти мол дар моҳҳои январ-марти соли 2024 -ум 613,5 млн. долларро ташкил кард, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2023-юм 1,8 баробар ё 269,2 млн. доллар зиёд шудааст.

Воридоти мол ба ҷумхурӣ 1498,4 млн. долларро ташкил кардааст, ки нисбат ба моҳҳои январ-марти соли 2023-юм 21,3 фоиз ё 263,6 млн. доллар зиёд мебошад.

Дар содирот аз ҷумлаи маҳсулоти растани ҳиссаи меваот бештар аст, ки бо арзиши умумии, 552,4 ҳазор доллар ва тухм ба маблағи 1484,4 ҳазор доллар, дар воридот бошад, картошка ба маблағи 9018,7 ҳазор доллар, тухм ба маблағи 1913,3 ҳазор доллар, сабзавот ба маблағи 13582,6 ҳазор доллар ва меваот ва бехмева ба маблағи 25651,2 ҳазор доллар афзалият доранд.

1.4. Бозори меҳнат

Шумораи қувваҳои корӣ (аҳолии машғули кор ва бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда) аз рӯи баҳои пешакӣ дар моҳи мартаи соли 2024-ум 2664,5 ҳазор нафарро ташкил дод, ки аз ҷумлаи онҳо 2616,6 ҳазор нафар (98,2 фоиз) дар соҳаҳои иқтисодиёт машғуланд ва 47,9 ҳазор нафар расмӣ мақоми бекорро гирифтаанд, ки 1,8 фоизи шумораи қувваҳои кориро ташкил медиҳанд.

Шумораи бекорони дар Агентиҳои меҳнат ва шугли аҳолии Вазорати меҳнат, муҳочират ва шугли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон расмӣ ба қайд гирифташуда дар охири моҳи мартаи соли 2024 -ум 47,9 ҳазор нафарро ташкил карда, нисбат ба моҳи мартаи соли 2023 -юм 0,3 фоиз кам шудааст. Аз ҷумлаи бекорони бақайд гирифташуда занон 49,0 фоиз (23,5 ҳазор нафар). Сатҳи бекории расмӣ ба қайд гирифташуда нисбат ба шумораи қувваҳои корӣ 1,8 фоизро ташкил кардааст.

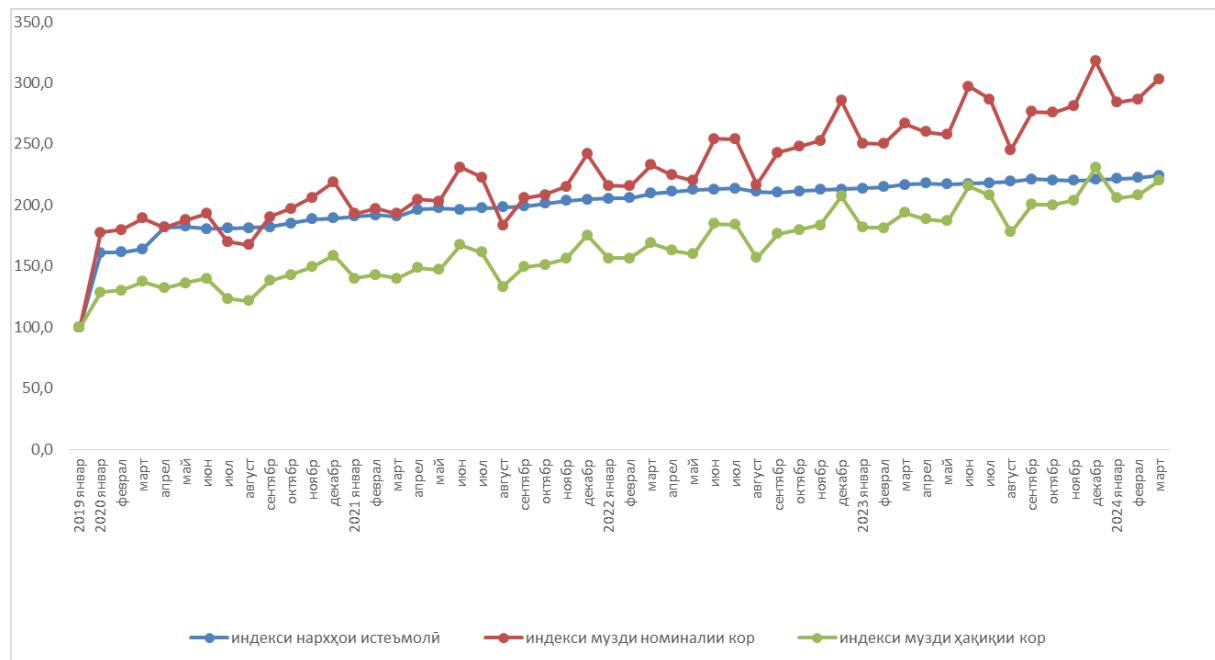
Дараҷаи музди ҳақиқии меҳнат (бо назардошти тағйироти индекси нарҳҳо) дар моҳи мартаи соли 2024 нисбат ба моҳи феврали соли 2024-ум 4,9 фоиз зиёд ва нисбат ба моҳи мартаи соли 2023-юм 9,7 фоиз зиёд шудааст.

Музди меҳнати камтарин дар моҳи мартаи соли 2024 дар баҳши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар кормандони кишоварзӣ, ҳочагии ҷангалпарварӣ ва моҳипарварӣ – 965,62 сомониро ташкил дод. Музди меҳнати аз ҳама баланд дар баҳши воқеии иқтисодиёт дар соҳаи истихроҷи канданиҳои фоиданок – 4224,82 сомонӣ, таъмини нерӯи барк, газ, буғ ва хунуккунии ҳаво – 3965,25 сомонӣ, соҳтмон – 3228,54 сомонӣ, саноати коркард – 2833,12 сомонӣ ва дар соҳаи таъминоти об, тозакунӣ, коркарди партовҳо ва коркарди дуюмдарача – 1339,70 сомониро ташкил медиҳад. Умуман, дар баҳши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ музди миёнаи ҳармоҳаи меҳнат дар моҳи мартаи соли 2024-ум 2760,63 сомониро ташкил дод ва нисбат ба моҳи мартаи соли 2023-юм 10,5 фоиз зиёд шудааст.

Дар баҳши хизматрасонии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ музди меҳнати аз ҳама баланд дар кормандоне, ки фаъолияти миёнаравиҳои молиявӣ ва сугуртаро ичро мекунанд – 6440,34 сомонӣ, дар соҳаи иттилоот ва алоқа – 4439,18 сомонӣ, дар соҳаи нақлиёт ва ҳочагии анбор – 3164,08 сомонӣ ва дар амалиётҳо бо амволи гайриманқул – 2645,66 сомонӣ ба қайд гирифта шудааст. Умуман, музди миёнаи ҳармоҳаи меҳнати кормандони баҳши хизматрасонии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар моҳи мартаи соли 2024-ум 2143,26 сомониро ташкил дод, ки нисбат ба моҳи мартаи соли гузашта 14,7 фоиз зиёд шудааст.

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Графики 2: Динамикаи индекси нархҳои истеъмолӣ, музди номиналиӣ ва ҳақиқии меҳнат (январи соли 2019 = 100)

Маблағи умумии қарздорй аз пардохти музди меңнат бо назардошти солҳои гузашта то охири моҳи марта соли 2024 -ум 27731,4 ҳазор сомониро ташкил додааст.

Қарздории аз ҳама зиёд дар бахши воқеи намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар истихроҷи канданиҳои фоиданок – 15018,2 ҳазор сомонӣ (54,2 фоиз аз маблағи умумӣ), таъминоти об, тозакунӣ, коркарди партовҳо ва дастрасии коркарди дуюмдараҷа – 3108,7 ҳазор сомонӣ (11,2 фоиз), соҳтмон – 1240,3 ҳазор сомонӣ (4,5 фоиз) ва истехсоли коркард (саноати коркард) – 630,4 ҳазор сомонӣ (2,3 фоиз) боқӣ мондааст. Дар бахши хизматрасонии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ қарздории аз ҳама зиёд дар соҳаи нақлиёт ва хоҷагии анбор – 5661,9 ҳазор сомонӣ (20,4 фоиз аз маблағи умумии қарздорӣ) ва дар иттилоот ва алоқа 781,0 ҳазор сомонӣ (2,8 фоиз) ба қайд гирифта шудааст.

ФАСЛИ II. МАВҖУД БУДАНИ ОЗУҚАВОРӢ

Мавҷуд будани озуқаворӣ - мавҷудияти миқдори озуқаворӣ дар натиҷаи истеҳсоли худӣ ё аз ҳисоби бозор мебошад. Дар сатҳи мамлакат мавҷуд будани озуқаворӣ аз рӯи ҷамъи захираҳои озуқаворӣ, воридоти тиҷоратӣ, ёрии озуқаворӣ ва истеҳсолоти худӣ муайян карда мешавад. Ба мавҷудият омилҳои зерин: шароити обу ҳаво, ҳосилнокӣ, саршурунӣ ва маҳсулнокии ҷорво, нархи муқарраркардаи истеҳсол-кунандаҳо ба озуқаворӣ, нархи ҳӯрокворӣ дар мамлакатҳои ҳамсоя, инҷунин масъалаҳои сиёсати дохилиӣ, ки истеҳсолот, савдо, тақсимот ва нархгузориро муайян менамоянд, ба назар гирифта мешаванд.

2.1. Афзоиши истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ

Ҳаҷми маҳсулоти умумии кишоварзӣ дар моҳҳои январ - марта соли 2024 дар ҳамаи категорияҳои ҳоҷагӣ 3530,9 млн. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2023-юм бо нарҳҳои муқоисавӣ 6,7 фоиз зиёд мебошад, аз он ҷумла дар соҳаи растанипарварӣ 112,4 млн. сомонӣ ё ки 22,4 фоиз ва ҷорвопарварӣ 3418,5 млн. сомонӣ ё 6,3 фоиз зиёд аст.

2.1.1. Дурнамои истеҳсоли маҳсулоти озуқаворӣ Таъсири шароити обу ҳаво ва иқлими ба растанипарварӣ

Январ. Моҳи январи соли ҷорӣ дар ҷумҳурӣ ҳаво ниҳоят гарм мушоҳида гардид.

Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар бештарни манотики кишвар аз меъёри иқлими $4\text{--}7^\circ$ баланд ба қайд гирифта шуд ва он дар водиҳо $4\text{--}9^\circ$ гарм, ноҳияҳои доманакӯҳӣ $4\text{--}6^\circ$ гарм, ноҳияҳои кӯҳӣ аз $1\text{--}4^\circ$ ҳунук то $1\text{--}4^\circ$ гарм, ноҳияҳои баландкӯҳӣ $10\text{--}14^\circ$ ҳунукиро ташкил намуд.

Миқдори моҳонаи боришоти атмосферӣ аз меъёр кам, дар баъзе ноҳияҳо аз меъёри муқаррарӣ зиёд мушоҳида гардид ва он дар вилояти Ҳатлон 37-109 фоиз, дар вилояти Суғд 26-97 фоиз (дар ноҳияҳои Панҷакент 150 фоиз ва дар мавзеъи Ҷаҳонӣ 142 фоиз), дар Ноҳияҳои тобеъи ҷумҳурӣ 65-131 фоиз (дар мавзеъҳои Бӯстонобод 179 фоиз ва Ҷомағзак 196 фоиз), дар ғарби Вилояти Муҳтори Қӯҳистони Бадаҳшон 53-126 фоиз (мавзеъи Ҷонӣ 262 фоиз, ноҳияи Ишкошим 462 фоиз) ва дар шарқи Вилояти Муҳтори Қӯҳистони Бадаҳшон 70-166 фоизро ташкил намуд.

Сарфи миёнаи моҳонаи об давоми моҳ дар ҳавзаи дарёҳои Панҷ дар ҳудуд ва аз меъёр зиёд (119-180 фоиз), дар дарёҳои Ёксӯ ва Қизилсӯ (ҷанубӣ) аз меъёр кам (43-65 фоиз), дар ҳавзаи дарёи Вахш дар ҳадди меъёр (97-110 фоиз), дар ҳавзаи дарёҳои Кофарниҳон аз меъёр кам (64-83 фоиз), дар ҳавзаи дарёи Зарафшон дар ҳудуд ва аз меъёр зиёд (110-137 фоиз) ба қайд гирифта шуд.

Феврал. Нимаи аввали моҳи феврали соли ҷорӣ дар ҷумҳурӣ ҳавои гарм ва дар нимаи дуюми моҳ ҳавои нисбатан ҳунук мушоҳида гардид. Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар тамоми манотики кишвар аз меъёри иқлими то $1\text{--}2^\circ$ баланд ба қайд гирифта шуда, дар ноҳияҳои водибуда $2\text{--}5^\circ$ гарм, дар ноҳияҳои доманакӯҳӣ $1\text{--}2^\circ$ гарм, дар ноҳияҳои кӯҳӣ ва баландкӯҳӣ $1\text{--}3^\circ$ гармиро ташкил намуд.

Дар бораи бехатарии озукаворӣ ва камбизоатӣ

Пастшавии ҳарорати ҳаво дар водиҳо нимаи дуюми моҳ (рӯзҳои 18-29 феврал) мушоҳида шуда, ҳарорати рӯзонаи ҳаво аз меъёри моҳона $2-7^{\circ}$ паст гардид. Дар водиҳо ҳарорати рӯзона аз $0+5^{\circ}$ гарм то $6+11^{\circ}$ гарм, дар вилояти Суғд бошад, рӯзона $-2+5^{\circ}$, шабона $4-6^{\circ}$ хунук ба қайд гирифта шуд.

Миқдори боришоти моҳона дар қисми зиёди ҷумхурӣ аз меъёри иқлими кам ва дар баъзе ноҳияҳо аз меъёри иқлими зиёд мушоҳида гардид, аз ҷумла дар вилояти Ҳатлон 71-229 фоиз, дар вилояти Суғд 21-142 фоиз, дар Ноҳияҳои тобеъи ҷумхурӣ 55-157 фоиз, дар ғарби Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон 104-233 фоиз (дар н.Ишкошим 440 фоиз дар доираи меъёри 8,4мм) ва дар шарқи Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон 44-128 фоиз (дар минтақаи Булунқӯл 155 фоиз) ташкил намуд.

Сарфи миёнаи моҳонаи об давоми моҳ дар ҳавзаи дарёҳои Панҷ 94-172 фоиз, Кофарниҳон 78-101 фоиз, Вахш 87-89 фоиз, Зарафшон 110-117 фоиз ва дарёи Исфара 87 фоиз нисбати меъёри муқаррарӣ ба қайд гирифта шуд.

Март. Дар моҳи марта соли 2024 дар ҷумхурӣ ҳавои нисбатан гарм мушоҳида гардид.

Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар бештари манотики қишвар дар ҳудуди меъёри иқлими, дар Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон (ВМҚБ) аз меъёри иқлими то $1-2^{\circ}$ баланд ба қайд гирифта шуда, дар водиҳо $8+12^{\circ}$ гарм, дар ноҳияҳои доманакӯҳию қӯҳӣ $3+8^{\circ}$ гарм, дар баъзе ноҳияҳо то $0-2^{\circ}$ хунук, дар ноҳияҳои баландкӯҳӣ $5-7^{\circ}$ хунук, дар мавзеи Булунқӯли Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон -12° хунукиро ташкил намуд.

Сарфи миёнаи моҳонаи об давоми моҳ дар ҳавзаи дарёҳои Панҷ дар ҳудуд ва аз меъёр зиёд (93-165 фоиз), дарёи Ёксӯ бошад аз меъёр кам (68 фоиз), Кофарниҳон дар ҳудуд ва аз меъёр кам (65-95 фоиз), Вахш аз меъёр кам (80-83 фоиз), Зарафшон дар ҳудуд ва аз меъёр кам (68-108 фоиз) ва дарёи Исфара аз меъёр зиёд (117 фоиз) ба қайд гирифта шуд.

Ҷадвали 2: Ҳолати обанборҳо дар 31 марта соли 2024

обанбор	тағиирот дар давоми моҳ, млн.м ³	ҳаҷми об дар соли 2024		ҳаҷми об дар соли 2023	
		млн.м ³	бо фоиз нисбат ба ғунҷоиш	млн.м ³	бо фоиз нисбат ба ғунҷоиш
Кайроққум	186	3306	73,4	3448	76,6
Норак	682	6023	57,4	6380	60,8

2.1.2. Растворимарварӣ
Чадвали 3: Замини кишт ва ҷамъоварии умумии ҳосил

	с.2022	2023	семоҳаи I с.2024 ¹
Замини кишт, ҳазор гектар	859,8	861,5	330,9
Зироатҳои тирамоҳӣ	230,5	234,7	177,6
Зироатҳои ғалладона	230,5	234,7	177,8
Зироатҳои баҳорӣ	629,3	626,8	153,3
Зироатҳои ғалладона	154,5	163,2	41,7
аз он :			
гандум	62,5	66,1	18,9
ҷав	46,4	44,4	18,3
Зироатҳои техникӣ	207,2	193,7	83,9
картошка	56,1	56,6	8,4
сабзавот	70,0	73,5	6,2
полизӣ	20,7	23,8	3,2
Ҷамъоварии умумии ҳосил, ҳазор тонна			
ғалладона	1756,2	1754,9	-
картошка	1094,4	1144,9	-
сабзавот	2714,8	3026,2	6,2
полизӣ	842,6	1009,9	-

Манбаъ: Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар моҳҳои январ - марта соли 2024 дар ҳамаи категорияҳои хочагӣ 6151,9 тонна сабзавот ва 29,2 тонна буттамевагиҳо истеҳсол карда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2023 сабзавот 1,5 баробар ва буттамевагиҳо 48,0 фоиз зиёд мебошанд.

Кишти зироатҳои баҳорӣ

То 1 апрели соли 2024 хочагиҳои ҷамъиятӣ ва дехқонӣ дар 151614 гектар замин кишти зироатҳои баҳорӣ гузарониданд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 28,5 фоиз кам мебошад.

Аз замини умумии кишт 65315 гектар кишти зироатҳои ғалладона ва лубиёй (бе ҷуворимакка), 2523 гектар ҷуворимакка барои дон, 29711 гектар зироатҳои техникӣ (аз ҷумла 18314 гектар пахта), 9972 гектар картошка, 24620 гектар сабзавот, 64 гектар сабзавот барои тухмӣ, 7743 гектар полезиҳои озуқаворӣ ва 11666 гектарро зироатҳои ҳӯроки чорво ташкил медиҳанд.

Нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта кишти зироатҳои сабзавот 2,2 фоиз ва сабзавот барои тухмӣ 1,8 баробар зиёд шуда, кишти зироатҳои ғалладона ва лубиёй (бе ҷуворимакка) 3,5 фоиз, ҷуворимакка барои дон 35,7 фоиз, зироатҳои техникӣ 1,6 баробар, аз ҷумла пахта 1,7 баробар, картошка 3,7 фоиз, полизӣ 0,8 фоиз ва зироатҳои ҳӯроки чорво 16,1 фоиз кам кишт карда шудааст.

Бунёди боғу токзори нав

То 1 апрели соли 2024 дар хочагиҳои чамъиятӣ ва дехқонӣ 96,3 гектар боғҳои нав бунёд карда шудаанд, ки нисбат ба нишондиҳандаи ҳамин давраи соли гузашта 19,9 фоизро ташкил медиҳад. Аз масоҳати умумии боғҳо 49,9 гектар мевагиҳои тухмдор, 39,2 гектар мевагиҳои донакдор, 4,8 гектар меваҳои мағздор ва 2,4 гектарро меваҳои субтропикӣ ташкил медиҳад. Аз миқдори умумии боғҳои нав 11,0 гектар дар заминҳои лалмӣ бунёд карда шудаанд.

Файр аз ин, 435,5 гектар боғҳо ва 6,0 гектар токзорҳо барқарор карда шудаанд.

Захираи маҳсулоти кишоварзӣ ва маводи тайёри озуқа (бе назардошии маълумоти Агентии захираҳои моддии давлатии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон)

Дар сардҳона ва анборҳонаҳои чумхурӣ то 1 апрели соли 2024-ум 8112,4 тонна галладонагиҳо (аз чумла гандум 8009,0 тонна, ҷавдор 0,5 тонна, ҷав 97,4 тонна, шолӣ 5,5 тонна), ҷуворимакка барои дон 340,9 тонна, дони офтобпараст 3,0 тонна, картошка 2569,7 тонна, сабзавот ҳамагӣ 6670,3 тонна (аз чумла: 2637,0 тонна сабзӣ ва 4033,3 тонна беҳпиёз), себ 331,3 тонна, ангур 65,0 тонна, орд 2512,8 тонна, равғани растани 920,4 тонна, шакар 129,0 тонна, биринҷ 615,8 тонна ва ҳамаи намудҳои консерва 1248 куттии шартӣ захира карда шудааст.

1.2.2.1.2. ЧОРВОПАРВАРИ

То 1 апрели соли 2024 дар ҳамаи категорияҳои хочагиҳо саршумори чорвои калони шоҳдор 2697,4 ҳазор сарро ташкил кардааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 119,2 ҳазор сар ё 4,6 фоиз зиёд аст. Дар ҳамин давра саршумори гӯсфанду буз 7044,6 ҳазор сарро ташкил дода, 483,3 ҳазор сар ё 7,4 фоиз афзуд. Аз саршумори умумӣ 93,5 фоизи саршумори чорвои калони шоҳдор ва 81,3 фоизи саршумори гӯсфанду буз ба хочагиҳои аҳолӣ рост меояд.

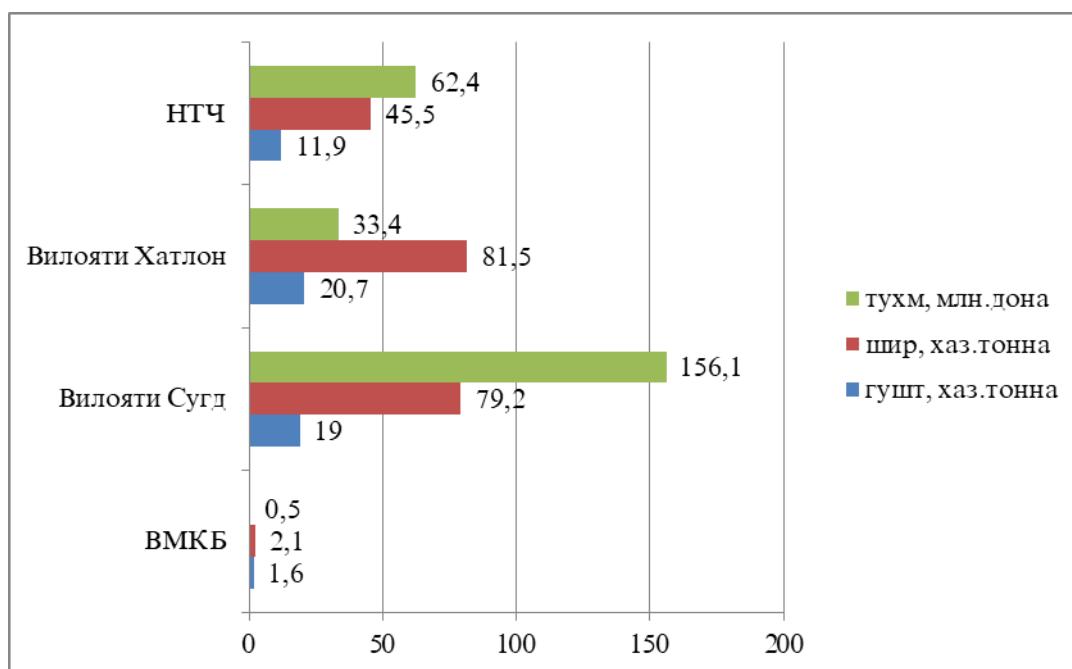
Саршумори чорвои калони шоҳдор дар хочагиҳои вилоятҳои Ҳатлон 6,0 фоиз, Суғд 5,7 фоиз, ВМҚБ 0,4 фоиз ва НТҶ 2,0 фоиз зиёд гардидааст.

Чадвали 4: Нишондиҳандаҳои асосии маҳсулоти чорвопарварӣ дар ҷумҳурӣ

	c.2022	c.2023	семоҳаи I c.2024 ¹
Истехсолот, ҳаз. тонна			
Гӯшт (дар вазни кушта)	190,8	239,2	32,3
аз он ҷумла:			
гӯшти ғову гӯсола	103,0	133,4	18,6
гӯшти гӯсфанду буз	50,7	63,6	6,8
гӯшти мурғ	37,1	42,2	6,9
Шир	1064,2	1118,5	208,2
Тухм, млн. дона	1212,2	1223,7	252,5
Маҳсулнокӣ¹			
Ҳисоби миёнаи ширдӯший аз як сар модагови ширдех, кг	1961	2014	433
Тухмгирӣ аз як сар мокиён, дона	273	287	68

¹⁾дар корхонаҳои кишоварзӣ ва ҳочагиҳои дехҷонӣ

Графики 3: Истехсоли маҳсулоти асосии чорвопарварӣ дар ҳамаи категорияҳои ҳочагиҳо то 1 апрели соли 2024, ҳазор тонна

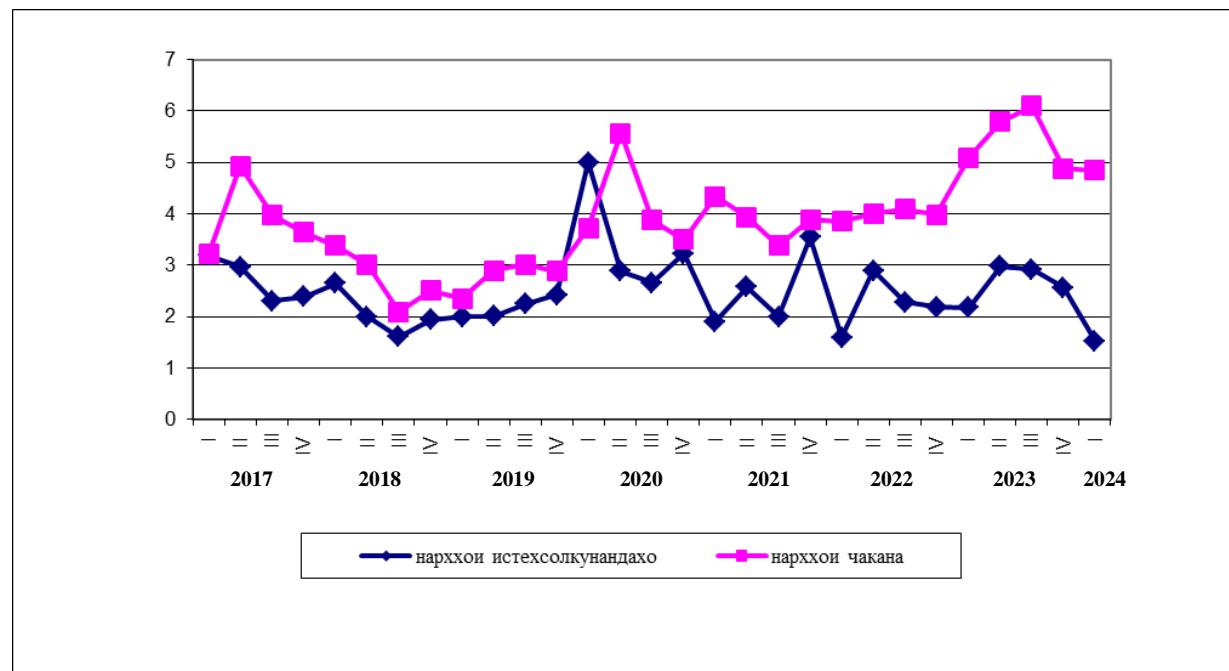
Дар бораи бехатарии озукаворӣ ва камбизоатӣ

2.2. Таҳлили нарҳи истеҳсолқунанда Чадвали 5: Тағйироти нарҳи истеҳсолқунандагон

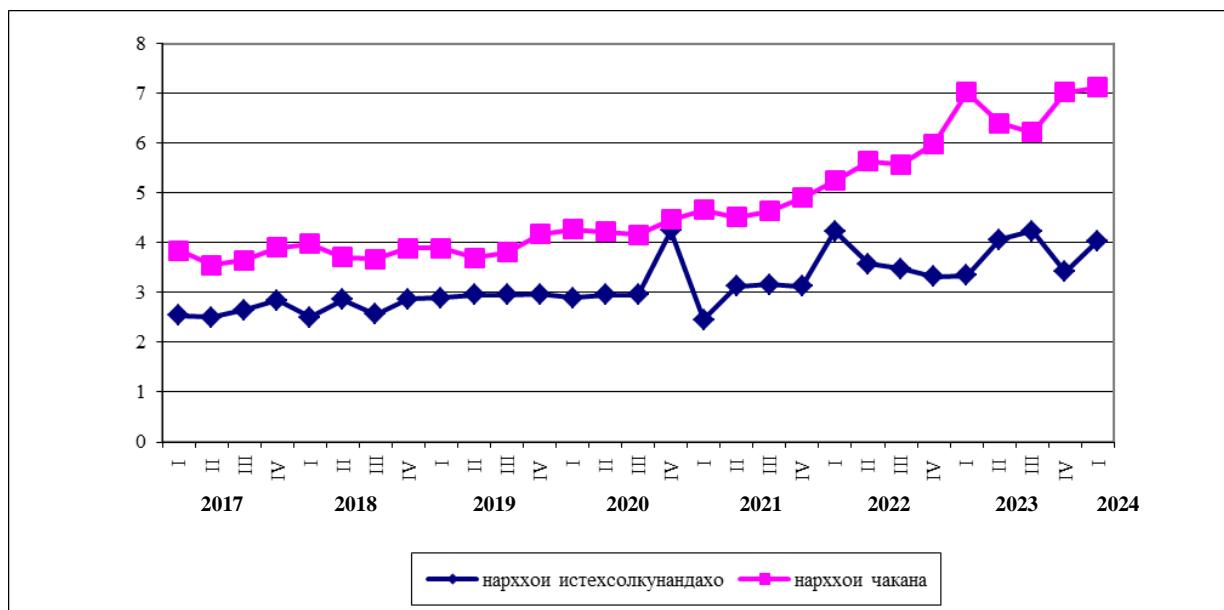
	2022				2023				2024
	семох. I	семох. II	семох. III	семох. IV	семох. I	семох. II	III семох.	семох. IV	семох. I
Гандум	3,53	3,17	3,22	3,08	3,36	2,82	2,76	2,56	1,89
Шир	4,24	3,58	3,48	3,32	3,34	4,06	4,24	3,42	4,04
Картошка	1,60	2,89	2,28	2,19	2,18	2,98	2,92	2,57	1,53

Манбаъ: Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

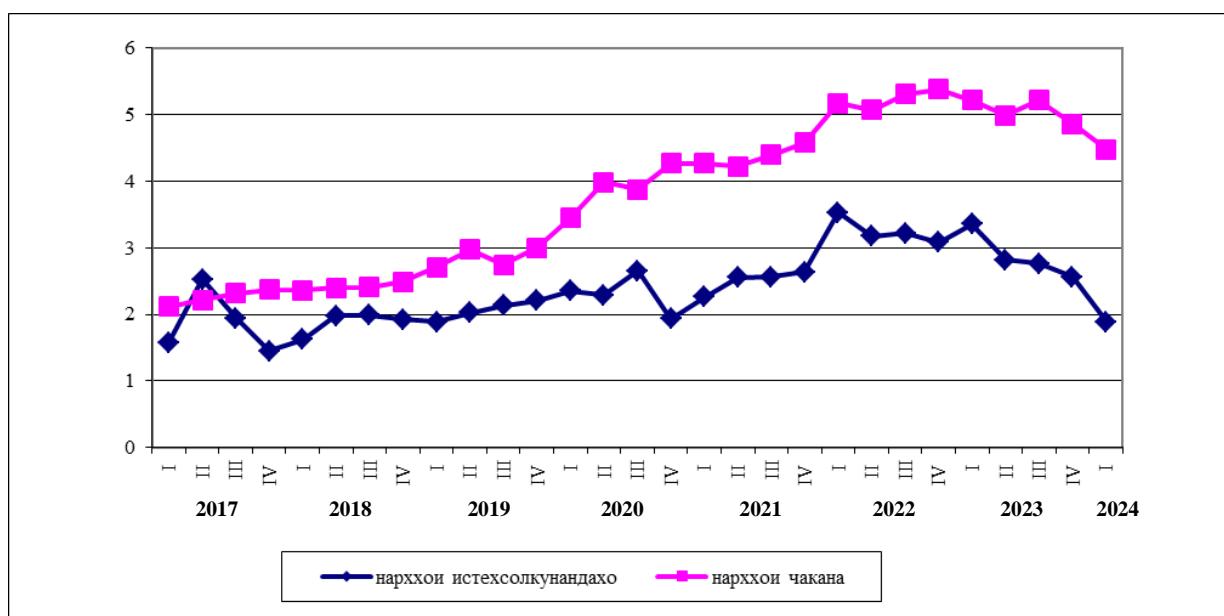
Графики 4: Тағйироти нарҳҳои чакана ва нарҳҳои истеҳсолқунандагон ба картошқа, сомонӣ/кг

Графики 5: Тағйироти нарҳҳои чакана ва нарҳҳои истехсолкунандаҳои шир, сомонӣ/кг

Графики 6: Тағйироти нарҳҳои чакана ва нарҳҳои истехсолкунандаҳои гандум, сомонӣ/кг

Аз диаграммаҳои овардашуда дида мешавад, ки тамоюли тағйироти нарҳҳои чакана аз тағйироти нарҳҳои истехсолкунандаҳо зиёд аст. Чунин вазъият ба ҳамаи намудҳои маҳсулоти кишоварзӣ хос мебошад (ниг. ба замимаҳои 3 ва 4).

2.3. Савдои маҳсулоти асосии озуқаворӣ

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳиссаи молҳои озуқаворӣ дар ҳаҷми умумии содирот дар моҳҳои январ - марта солҳои 2023 - 2024 -ум мутобиқан 3,7 ва 2,8 фоизро ташкил кардааст. Дар воридот таносуби онҳо кам буда, мутобиқан, 20,0 ва 19,0 фоизро ташкил дод.

Молҳои асосии воридшаванд аз инҳо иборатанд: картошка, ки таносуби бештарро ташкил медиҳанд, сабзавот, тухм ва маснуоти қаннодӣ ва гайраҳо.

Дар моҳҳои январ - марта соли 2024 воридоти молҳои озуқаворӣ 13,2 фоиз зиёд шудааст, аз он ҷумла воридоти картошка 3,4 баробар, меваҷот ва бехмева 2,4 баробар, сабзавот 2,7 баробар, қанду шакар ва маснуоти қаннодӣ 1,8 баробар ва тухм 7,7 фоиз ба миён омадааст.

Ҷадвали 6: Содироту воридоти маҳсулоти асосии озуқаворӣ ва ҳиссаи онҳо дар ҳаҷми умумии савдо дар моҳҳои январ - марта солҳои 2023 - 2024

	содирот		2024 ба хисоби фоиз нишбат ба 2023	воридот		2024 ба хисоби фоиз нишбат ба 2023
	2023	2024		2023	2024	
Молҳои озуқаворӣ	32,0	38,8	121,3	455,0	515,1	113,2
<i>аз онҳо:</i>						
гандум	0,2	-	-	222,4	215,2	96,8
орд	2,0	-	-	9,9	20,0	2,0 бар
қанду шакар ва маснуоти қаннодӣ	0,1	-	-	27,4	50,3	1,8 бар
макарон, угро, макарони қӯчкорак ва гайра	-	-	-	1,6	1,9	118,8
равғани растани	-	-	-	27,3	22,0	80,6
шир ва маҳсулоти ширӣ	-	-	-	1,4	2,5	1,8 бар
туҳм, млн.дона	0,2	20,0	100,0 бар	3,9	4,2	107,7
чой	0,02	-	-	1,3	0,9	69,2
картошка	-	-	-	12,7	43,8	3,4 бар
сабзавот	0,1	6,0	60,0 бар	19,0	51,8	2,7 бар
меваҷот ва бехмеваҳо	23,2	23,6	101,7	13,9	32,7	2,4 бар
шарбати мева ва сабзавот	0,1	0,1	100,0	0,4	0,4	100,0
сабзавоти консервашуда, қайлаҳои помидор	0,04	-	-	2,5	2,0	80,0
Ҳиссаи маҳсулоти хӯрокворӣ дар ҳаҷми умумӣ, ба ҳисоби фоиз	3,7	2,8	-	20,0	19,0	-

2.4. Мавҷудияти маҳсулоти озуқаворӣ ба ҳар нафар аҳолӣ

Мавҷудияти маҳсулоти озуқа ба ҳар нафар аҳолӣ ба воситаи тарози (баланси) озуқаворӣ ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар тарози (баланси) озуқаворӣ ҳар кадом маҳсулоти асосии озуқа аз ҷиҳати мавҷудияти умумии худи маҳсулот ва истеъмоли он дар давраи муайян нишон дода мешавад, ки маъмулан як солро дар бар мегирад. **Мавҷудияти умумии физикӣ** худи маҳсулот маҷмӯи захираи он дар оғози давра, истеҳсол ва воридоти маҳсулоти зикршуда дар ҳамон давра мебошад. **Истеъмоли умумӣ** аз истеъмоли озуқа+хӯроки чорво+туҳмӣ-талафот-садирот ва захираи охири давра иборат мебошад. Ба ҳар кадом давра мавҷудият ва истеъмоли ҳар кадом мол бояд мувофиқат кунад.

Дар мавриди мавҷуд будани тарози (баланси) озуқаворӣ барои якчанд сол, аз рӯи он тамоюли тағйироти мавҷудияти умумӣ, воридот, садирот, инҷунин барои истеъмоли аҳолӣ ва барои хӯроки чорво мавҷуд будани озуқавориро мушоҳида кардан мумкин аст. Агар мавҷудияти умумии захираи озуқаворӣ барои истеъмол ба шумораи аҳолӣ тақсим карда шавад, дар он сурат нишондиҳандай мухим ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳолӣ барои як сол мавҷуд будани озуқаворӣ ҳосил мешавад. Нишондиҳандай мавҷудияти озуқаворӣ дар миқёси миллӣ ба ҳисоби миёна оварда шудааст ва дар он манбаи дастрас будан ба хонавода (имконияти истеҳсол, дарёфт кардан ё гирифтани озуқа бо ҳар усул) ба назар гирифта намешавад.

Ҷадвали 7: Истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ ба ҳар нафар аҳолӣ

(ба ҳар нафар аҳолӣ, кг. дар як моҳ)

	семоҳаи I с.2023	семоҳаи I с.2023
маҳсулоти ғалладона (ба ҳисоби орд)	12,29	14,44
картошка	3,23	3,63
сабзавоту полизӣ	6,01	7,44
меваҷоту буттамева	2,42	2,76
қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ	1,37	1,68
гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ	2,04	2,12
шир ва маҳсулоти ширӣ	3,00	3,75
туҳм, дона	12	14
равғани растани	1,56	1,73
моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ	0,11	0,17

Манбаъ: Тадқиқоти буҷети хонаводаҳо

ФАСЛИ III. ДАСТРАС БУДАНИ ОЗУҚАВОРӢ

Мағҳуми дастрас будани озуқаворӣ маънии онро дорад, ки ҳамаи аъзои хонавода барои дарёftи маҳсулоте, ки талаботашонро ба истеъмоли озуқавории хушсифат барои зиндагии солиму фаъолона қонеъ мекарда бошад, манбаи кофӣ дар ихтиёр доранд. Аъзои хонавода маҳсулотро метавонад ба воситаи истеҳсол барои истеъмолоти худ ба даст орад, аз бозор ҳаридорӣ кунад, ё ҳамчун маҳсулоти хайрия дастрас намояд.

3.1. Таҳлили нархҳои истеъмолӣ

Дар моҳи мартин соли 2024-ум аз маҳсулоти хӯроквории мушоҳидашуда, нархи молҳои зерин қимат шудааст: сабзавот – 2,5 фоиз (кабудӣ – 17,8 фоиз, каду – 9,0 фоиз, сирпиёз – 4,9 фоиз, карам – 4,7 фоиз, сабзӣ – 3,4 фоиз ва картошкагӣ – 0,8 фоиз); мевагиҳо – 2,4 фоиз (лиму – 9,2 фоиз, себ – 6,3 фоиз, нок 2,6 фоиз ва ангур – 1,6 фоиз); маҳсулоти гӯштӣ – 0,8 фоиз (гӯшти гӯсфанд – 1,4 фоиз, рони мурғ – 1,2 фоиз ва гӯшти гов – 1,1 фоиз); равған ва чарбу – 0,7 фоиз (равғани маска – 1,7 фоиз, равғани офтобпараст – 0,7 фоиз ва равғани пахта – 0,4 фоиз); ярмаи марҷумак – 2,6 фоиз, шир – 2,3 фоиз, биринҷ – 0,8 фоиз ва тухм – 0,2 фоиз қимат шудааст. Зимнан, дар моҳи ҷорӣ нархи бодиринг – 0,4 фоиз, помидор – 2,8 фоиз ва банаи 3,3 фоиз арzon шудааст (ниг. ба ҷадвали 8, замимаи 4).

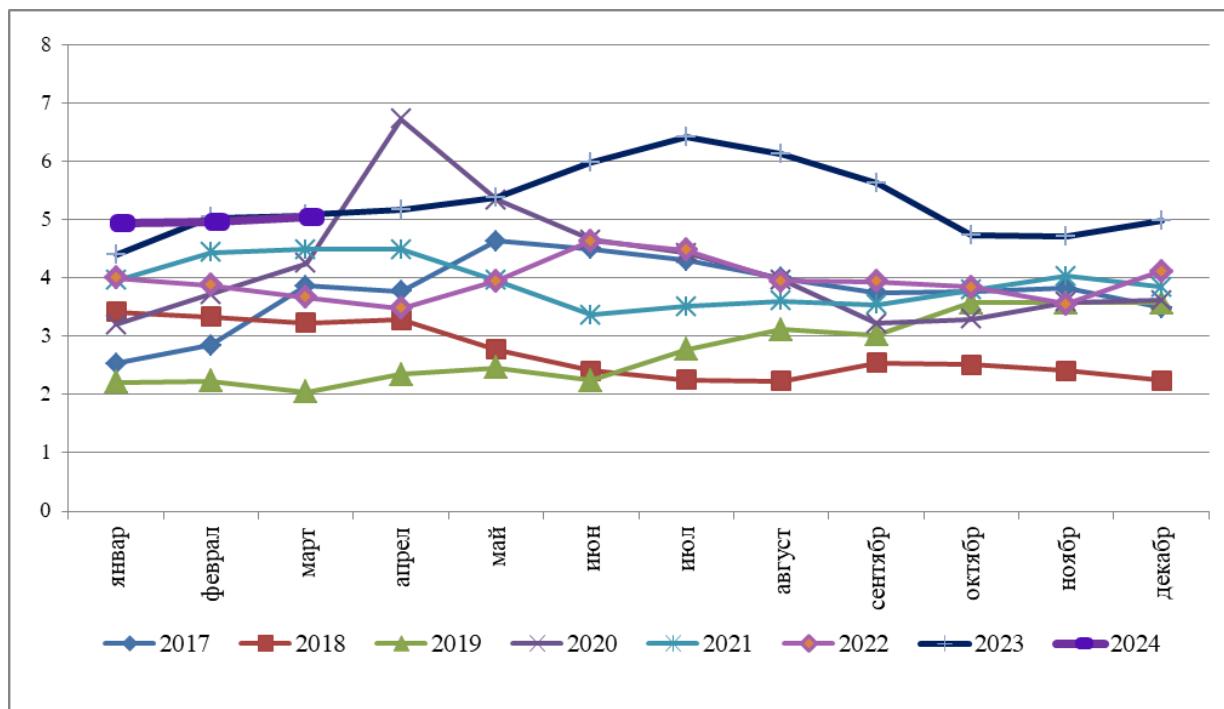
Ҷадвали 8. Сатҳи нархи миёнаи маҳсулоти алоҳидай озуқа дар бахши истеъмолӣ ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий дар ҷадвали зер оварда шудааст:

	дар охирин давра, бо сомонӣ ва дирам ба 1 кг, литр, дона				
	2023 г.	марти	декабр	январ	феврал
гӯшти гов	64,43	67,57	67,15	67,82	69,12
равғани чорво	58,70	57,52	64,65	64,65	65,36
равғани пахта	19,43	15,32	14,79	14,66	14,82
шири					
рехташаванда	6,69	6,82	6,87	6,64	6,90
туҳм (10 дона)	13,75	12,26	12,40	12,42	12,40
шакар	10,03	12,36	12,19	12,20	12,24
намак	1,67	1,86	1,86	1,88	1,86
орди навъи 1-ум	6,42	6,76	6,72	6,65	6,65
нони орди навъи 1-ум	3,78	4,07	4,08	4,08	4,08
биринҷ	14,50	16,94	20,80	20,98	21,50
картошкагӣ	5,09	4,98	4,95	4,96	5,04
бехпиюз	8,80	3,08	3,17	3,00	3,06
сабзӣ	4,35	2,62	2,48	2,39	2,47
себ	8,67	7,46	7,80	8,63	9,35
арақ	22,47	22,78	22,89	23,00	23,00

Аз аввали соли 2024 нархи маҳсулоти зерин: маҳсулоти гӯштӣ – 1,5 фоиз (гӯшти гов – 2,9 фоиз, рони мурғ – 2,6 фоиз ва гӯшти гӯсфанд – 0,8 фоиз); сабзавот – 8,3 фоиз (қаламфури булғорӣ – 27,3 фоиз, сирпиёз – 12,9 фоиз, каду – 12,6 фоиз, карам – 4,8 фоиз ва бодиринг – 4,7 фоиз); маҳсулоти ширӣ – 8,4 фоиз, мевагиҳо – 7,7 фоиз, биринҷ – 4,4 фоиз ва гӯшти моҳӣ 2,8 фоиз қимат шудааст.

Зимнан, нархи равғани пахта – 8,2 фоиз, сабзӣ – 6,1 фоиз, бехпиюз ва шакар – 1,7 фоизӣ арzon шудааст.

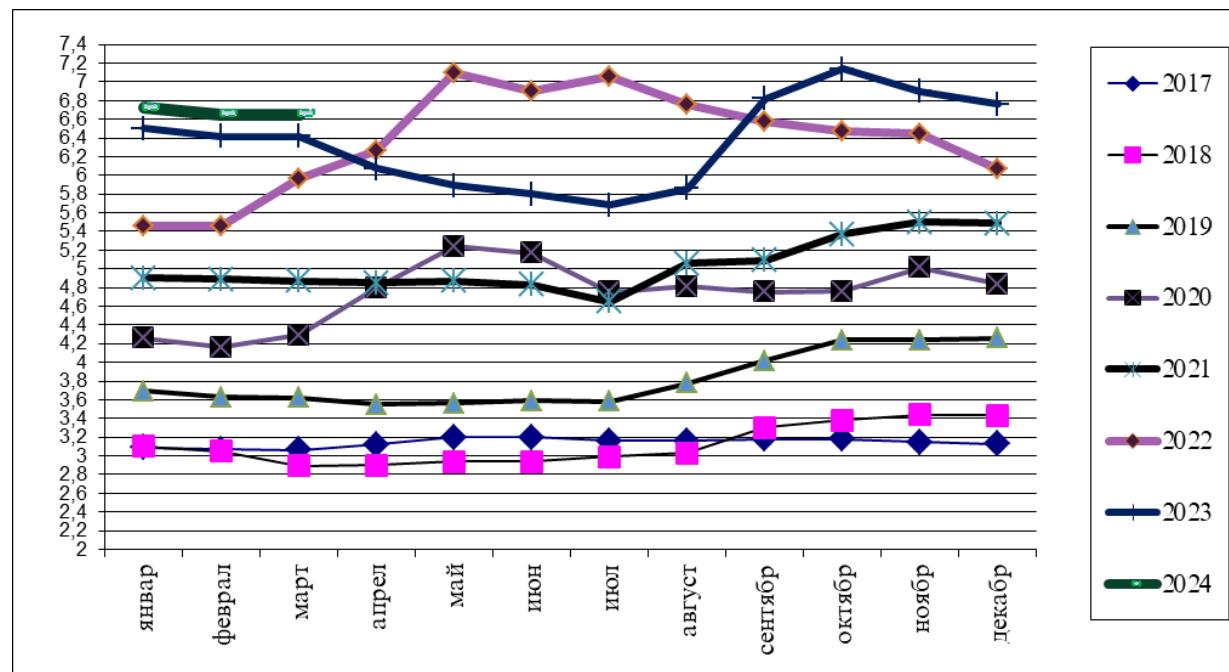
Графики 7: Ҳисоби миёнаи ҳармоҳаи нархи картошка, сомонӣ/кг

Картошка. Нархи картошка вобаста ба тамоюлоти мавсим, ҳамчунин ба тамоюлоти талаботу пешниҳод алоқаманд аст. Нархи баланди мавсимӣ дар семоҳаи дуюми ҳар сол то ҳосили нави аввалин қайд карда мешавад.

Дар моҳи марта соли 2023 нархи 1 килограмм картошка 5,09 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи марта соли 2022 -ум 38,7 фоиз зиёд шудааст ва дар моҳи июни соли 2023 нархи 1 килограмм картошка 5,99 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи июни соли 2022 -юм 29,1 фоиз зиёд шудааст. Дар моҳи сентябри соли 2023 нархи 1 килограмм картошка 6,42 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи сентябри соли 2022 -юм 62,9 фоиз зиёд шудааст ва дар моҳи декабри соли 2023 нархи 1 килограмм картошка 4,98 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи декабри соли 2022 -юм 20,9 фоиз зиёд шудааст. Дар моҳи марта соли 2024 нархи 1 килограмм картошка 5,04 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи марта соли 2023 -юм 0,1 фоиз кам шудааст (ниг. ба графики 7).

Орд. Графики 8: Ҳисоби миёнаи моҳонаи нарҳҳои чакана ба орд, сомонӣ /кг

Орд. Дар моҳи марта соли 2023 нархи 1 килограмм орд 6,42 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи марта соли 2022 -юм 7,5 фоиз зиёд шудааст ва дар моҳи июни соли 2023 нархи 1 килограмм орд 5,80 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи июни соли 2022 15,9 фоиз кам шудааст. Дар моҳи сентябри соли 2023 нархи 1 килограмм орд 3,72 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи сентябри соли 2022-юм 0,5 фоиз кам шудааст ва дар моҳи декабря соли 2023 нархи 1 килограмм орд 6,76 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи декабря соли 2022-юм 11,4 фоиз зиёд шудааст. Дар моҳи марта соли 2024 нархи 1 килограмм орд 6,65 сомониро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи марта соли 2023 -юм 3,6 фоиз зиёд шудааст (ниг. ба графики 8).

3.2. Даромад ва ҳарочот

Маълумотҳо дар бораи даромаду ҳарочот аз тадқиқоти бучети хонаводаҳо гирифта шудаанд, аз 1 - уми январи соли 2009 сар карда, дар заминай тадқиқоти ҳар семоҳай дар 3000 хонавода гузаронидашуда ва маълумотҳои соли 2008 бошанд, дар заминай тадқиқоти ҳармоҳай 925 хонавода гирифта шудаанд, ки аз фаслҳои зерин иборатанд: иттилооти демографӣ оид ба ҳайати оила, манзил ва зерсохтор, ҳачми истеъмолот дар оила, аз он ҷумла истеҳсолоти мустақилона, фаъолияти иқтисодӣ дар соҳаҳои кишоварзӣ ва ғайри кишоварзӣ.

3.2.1. Даромад

Даромади номиналии миёнаи пулли ҳар нафар дар семоҳаи якуми соли 2024 нисбат ба семоҳаи якуми соли 2023 -юм 17,1 фоиз зиёд, 927,53 сомониро дар як моҳ ташкил дод, даромади ҳақиқии пулӣ ба ҳар нафар 12,5 фоиз зиёд шуд (ниг. ба ҷадвали 9).

Ҷадвали 9: Нишондиҳандаҳои таъминот

	семоҳ. I с.2023	семоҳ. I с.2024
Даромади пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар ахолӣ (сомонӣ/ моҳ)	792,39	927,53
Афзоиши даромадҳои ҳақиқӣ (ба ҳисоби фоиз)	119,2	112,5
Ҳисоби миёнаи музди номиналии меҳнат	1905,36	2165,24
Афзоиши ҳақиқии музди меҳнат (ба ҳисоби фоиз)	110,9	109,3
Ҳарочоти пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар ахолӣ (сомонӣ/моҳ)	1028,74	1130,13
Афзоиши ҳақиқии ҳарочот (ба ҳисоби фоиз)	146,4	105,6

Манбаъ: Таҳқиқоти буҷети хонаводаҳо ва маълумоти омори ҷорӣ

Манбаи муҳимтарини даромади пулли хонаводаҳо дар семоҳаи якуми соли 2024 мисли пештара даромади меҳнатӣ - 40,7 фоиз, пардоҳти нафақа ва қӯмакпулӣ - 5,8 фоиз ва мадоҳилот аз фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ - 13,3 фоиз мебошад.

3.3. Камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Камбизоатӣ ва бо озуқаворӣ таъмин набудан бо ҳам зич алоқаманданд. Бо озуқаворӣ ва бо ҳӯрок таъмин набудан ба таври зайл тавсиф карда мешавад: «Одамон аз заҳираи коғии озуқаи бехавф ва сергизо, ки инкишифи мӯътадил, ҳаёти фаъол ва солимро таъмин менамояд, доимӣ ва мӯътамад баҳраманд нестанд. Ин вазъият дар натиҷаи ба андозаи коғӣ мавҷуд набудани озуқаворӣ, нокифоя будани қобилияти ҳаридорӣ, тақсимоти нобаробар ё дар хонавода нобаробар ва гайриқаноатбахши истеъмол ўзудани озуқаворӣ рӯй доданаши мумкин аст. Бо озуқаворӣ таъмин набудан, чандон баланд набудани сатҳи тандурустӣ ва беҳдошт, таҷрибаи нодурусти нигоҳубин ва ҳӯрондан сабабҳои асосии сатҳи бади таъминот буда метавонад. Бо озуқаворӣ ба таври коғӣ таъмин набудан метавонад доимӣ, мавсими ё муваққатӣ бошад.

3.3.1. Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонаводаҳое, ки беш аз нисфи даромади худро барои маҳсулоти ҳӯрокворӣ сарф менамоянд

Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонавода маънои чунин вазъиятре дорад: ба одамон озуқавории хуисифату барои саломатӣ бехавф, ки талаботи ба гизодоштаашонро қонеъ мекарда бошад ва барои ҳаёти фаъолонаю солимашон зарур мебошад, доимо аз ҷиҳати миқдори маҳсулот, иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ба миқдори коғӣ дастрас нест.

Дар семоҳаи якуми соли 2024 нисбат ба семоҳаи якуми соли 2023 ҳиссаи ҳарочот ба озуқаворӣ дар шаҳрҷойҳо 5,3 банди фоиз, ва дар дехот 3,2 банди фоиз зиёд шудааст. (ниг. ба ҷадвали 10).

Ҷадвали 10: Ҳиссаи ҳарочоти истеъмолии хонаводаҳо барои маҳсулоти ҳӯрокворӣ

	семоҳ. I с.2023	семоҳ. I с.2024
Ҷумҳурии Тоҷикистон	43,4	47,6
аз он ҷумла:		
аҳолии шаҳр	47,2	52,5
аҳолии дехот	40,3	43,5
Минтақаҳо		
ш.Душанбе	50,2	56,6
ВМҚБ	38,9	42,8
Вилояти Суғд	43,1	46,7
Вилояти Ҳатлон	41,2	45,0
НТҶ	43,5	47,9

ФАСЛИ IV. ИСТЕЬМОЛОТ ВА ҲАЗМКУНӢ

Истеъмоли озуқаворӣ ба интихоб, таркиб, тайёр ва тақсим кардани озуқаворӣ дар оила мансуб аст. Ҳазмкунӣ қобилияти хӯрокро қабул карда, ба қувва табдил додани организми инсон мебошад. Барои истеъмоли озуқаворӣ парҳезгории даҳлдорро донистан ва дар оила озуқавориро тақсим карда тавонистан зарур аст. Барои он, ки организм хӯрокро ҳазм карда тавонад, на танҳо вояи хӯроки хушифат, балки муҳити барои саломатии инсон форам, инчунин барои нӯшидани об созгор, аз хизмати асосии тиббӣ баҳраманд будан, хӯрок пухта тавонистан ва усулҳои нигоҳдории озуқавориро донистан лозим аст. Нишиондиҳандай ниҳоии бехатарии озуқаворӣ вазъи таомхӯрии аҳолӣ мебошад.

4.1. Озуқаворӣ истеъмол кардани аҳолӣ

Яке аз тарзҳои ошкоркунии ҳисоби истеъмоли килокалория бо озуқаворӣ ва хӯроки мукаммал таъмин набудани як аъзои хонавода дар як рӯз мебошад.

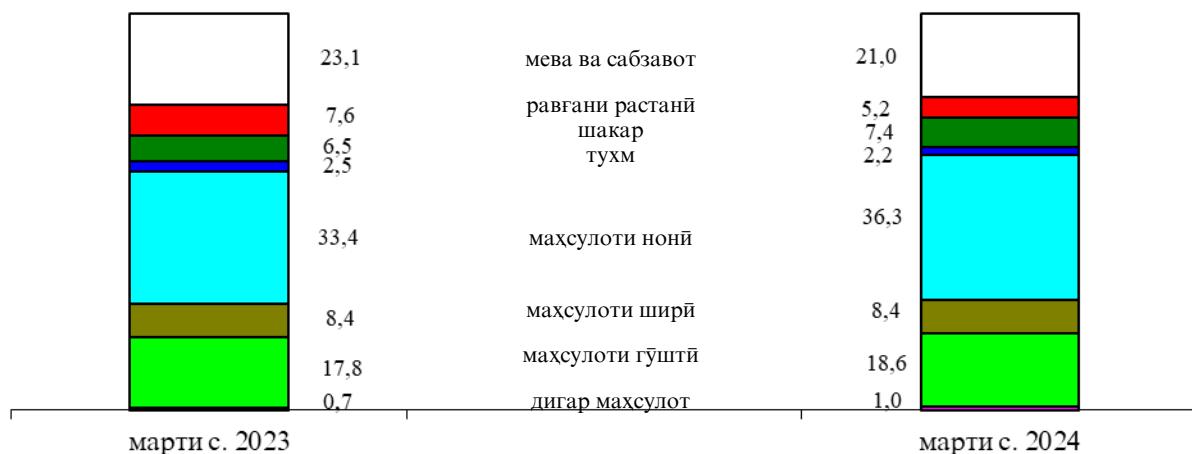
Дар семоҳаи якуми соли 2024 истеъмоли килокалория ба як нафар узви хонавода 2835,29 килокалорияро дар як шабонарӯз ташкил кард, ки аз меъёри тавсиянамудаи Ташкилоти Умуничаҳонии Тандурустӣ (дар як рӯз 2100 килокалория) андаке зиёд аст.

Дар семоҳаи якуми соли 2024 истеъмоли нон ва маҳсулоти нонӣ ба ҳисоби миёна ба як нафар узви хонавода 43,33 килограммро ташкил медиҳад.

Умуман дар ҷумҳурӣ дар семоҳаи якуми соли 2024 истеъмоли картошка ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳолӣ 10,9 кг, сабзавоту полизӣ 22,3 кг, шир ва маҳсулоти ширӣ 11,2 кг, гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ 6,4 кг, равғани растаний ва дигар равғанҳо 5,2 кг, тухм 44 дона, қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ 5,0 кг, меваҷот 8,3 кг-ро ташкил кардааст. Таносуби бештари харочоти хонаводаҳо барои хариди маҳсулоти хӯроквотӣ ба маҳсулоти нонӣ 33,5 фоиз рост меояд.

Дар бораи бехатарии озукаворӣ ва камбизоатӣ

**Графики 9: Соҳтори арзиши маҷмӯи маҳсулоти озуқа
дар моҳи марти солҳои 2023-2024**
(дар охири моҳ, ба ҳисоби фоиз, ба як нафар)

Дар бораи истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар ахолӣ дар хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замимаи 6 маълумоти муфассал оварда шудааст.

**Ҷадвали 11: Таркиби моддаҳои гизобаҳши маҳсулоти истеъмолшуда
дар як шабонарӯз (бе пиво ва вино)**

	Ба як узви хонавода дар як шабонарӯз	аз он чумла:		Ба як узви хонавода дар як шабонарӯз	аз он чумла:	
		дар шаҳро	дар деҳот		дар шаҳро	дар деҳот
		семоҳ. I с.2023				семоҳ. I с.2024
сафеда, грамм	61,47	69,17	56,77	73,80	84,09	67,60
аз он чумла дар маҳсулоти чорво, грамм	18,88	22,96	16,40	23,06	26,58	20,94
равған, грамм	81,91	94,97	73,96	90,72	109,76	79,24
аз он чумла дар маҳсулоти чорво, грамм	15,11	21,20	11,39	16,69	19,41	15,05
Карбогид-ридҳо, грамм	362,90	389,09	346,94	430,36	478,99	401,05
Калориянокии маҳсулоти истеъмолшуда, к/кал	2434,74	2688,41	2280,15	2835,29	3242,41	2589,84
аз он чумла дар маҳсулоти чорво, к/кал	248,14	321,22	203,60	283,66	326,63	257,75

4.2. Нишондиҳандаҳои бехатарии озуқаворӣ, ки ба даромадҳои ахолӣ вобаста нестанд

4.2.1. Беморӣ

Ҷадвали 12: Беморшавии ахолӣ ба bemoriҳои сироятқунанда

(ҳодиса)

Бемориҳои сироятқунанда ба қайд гирифта шудаанд	2022	2023	семоҳаи I 2023	семоҳаи I 2024
Хамагӣ	39571	33365	5250	5642
Бемории сироятқунандаи шадиди рӯда	21719	17351	965	884
<i>аз он ҷумла:</i>				
исҳоли хунини бактериалий	130	115	14	8
Гепатитҳои шадиди вирусӣ	4900	4336	955	1839
Бемории сил	3623	3850	939	1078
Брутселлёз	517	613	67	56
Бемориҳои паразитарӣ	41745	38007	8195	8986

Дар семоҳаи якуми соли 2024 -ум нисбат ба семоҳаи якуми соли 2023 -юм зиёдшавии ба bemoriҳои сироятқунанда гирифтор шудани ахолӣ 7,5 фоиз ба қайд гирифта шудааст.

Бемориҳои сироятқунандаи шадиди рӯда 15,7 фоизи шумораи умумии bemoriҳои сироятқунандаро ташкил медиҳанд. Ба ҳиссаи bemoriҳои гепатитҳои шадиди вирусӣ 32,6 фоизи шумораи умумии bemoriҳои сироятқунанда рост меояд.

Нисбат ба семоҳаи якуми соли 2023 бақайдгирии bemoriҳои сил 14,8 фоиз ва bemoriҳои паразитарӣ 9,7 фоиз зиёд шудаанд.

Нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта bemoriҳои сироятқунандаи шадиди рӯда 8,4 фоиз, брутселлёз 16,4 фоиз ва bemoriҳои исҳоли хунини бактериалий 50,0 фоиз кам шудааст.

**Чадвали 13: Ба бемориҳои сирояткунанда гирифтор шудани
кӯдакони 0-14 сола**

Бемориҳои сирояткунанда ба қайд гирифта шудаанд	2022	2023	семоҳаи I 2023	семоҳаи I 2024
			аз он ҷумла:	(ҳодиса)
Ҳамагӣ	27047	21633	3072	3378
Бемории сирояткунандай шадиди рӯда	16336	12547	638	598
Гепатитҳои шадиди вирусӣ	4508	3923	852	1628
Бемории сил	216	212	46	58
Брутселлёз	85	103	4	10
Бемориҳои паразитарӣ	26730	24666	5179	6095

Дар семоҳаи якуми соли 2024-ум нисбат ба семоҳаи якуми соли 2023-юм бақайдгирии бемориҳои сирояткунанда дар кӯдакони синни то 14 сола 10,0 фоиз зиёд шудааст.

Бемориҳои сирояткунандай шадиди рӯда 17,7 фоизи шумораи умумии бемориҳои сирояткунандаро ташкил медиҳанд. Ба ҳиссаи бемориҳои гепатитҳои шадиди вирусӣ дар кӯдакони синни то 14 сола 48,2 фоизи шумораи умумии бемориҳои сирояткунанда рост меояд.

Нисбат ба семоҳаи якуми соли 2023-юм бақайдгирии бемориҳои сирояткунандай шадиди рӯда 6,3 фоиз кам шудааст.

Нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта бемориҳои паразитарӣ 17,7 фоиз ва бемориҳои сил 26,1 фоиз зиёд шудааст.

4.2.2. Таваллуд, фавт, афзоиши табии

Дар моҳҳои январ - марта соли 2024 мақомоти сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ (САҲШ) – 57,1 ҳазор¹ кӯдакони навзоди дар мӯҳлатҳои дар асоси қонун муайян кардашуда (бе назардошти сабти барқароркуни таваллудҳои солҳои пешин) ва 8,5 ҳазор шахсони фавтида, аз он ҷумла 0,5 ҳазор кӯдакони синни то 1 сола фавтидаро ба қайд гирифтаанд.

Коэффициенти умумии таваллуд ва коэффициенти умумии фавт аз рӯи баҳои пешакӣ мутаносибан ба 1000 нафар аҳолӣ 22,1 ва 3,3 нафар рост омадааст.

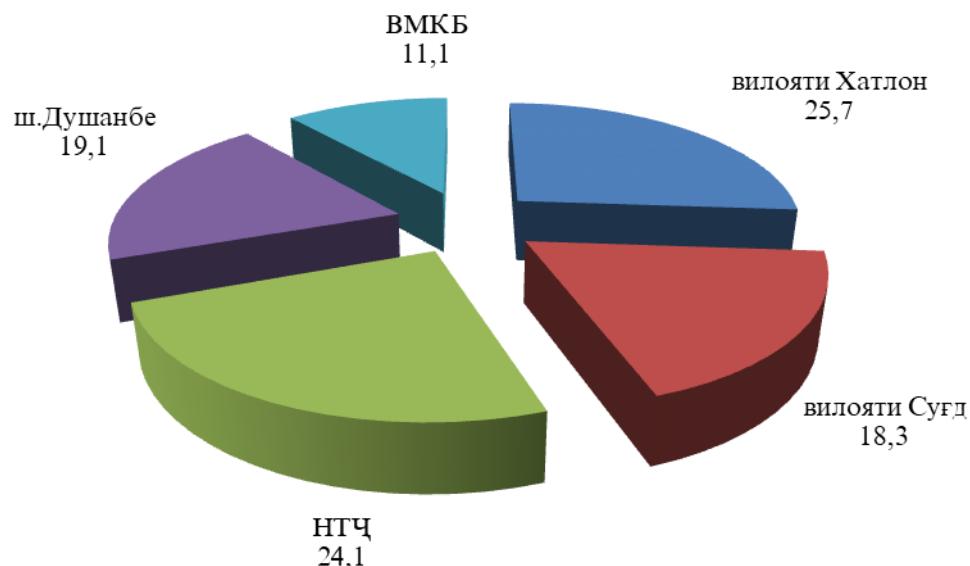
Чадвали 14: Бақайдгирии таваллуд ва фавт дар мақомоти сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ (САҲШ) дар солҳои 2022-2024

	шумораи таваллуди ба қайд гирифташуда, ҳамагӣ дар мӯҳлати дар асоси қонун муайяншуда		шумораи шахсони фавтидаи ба қайд гирифташуда		афзоиши табии аҳолӣ	
	нафар	ба ҳисоби фоиз нишбат ба ҳамин давраи соли гузашта	нафар	ба ҳисоби фоиз нишбат ба ҳамин давраи соли гузашта	нафар	ба ҳисоби фоиз нишбат ба ҳамин давраи соли гузашта
соли 2022						
семоҳаи 1	54723	99,6	8753	96,2	45970	100,2
семоҳаи 2	55426	114,2	7582	93,8	47844	118,2
семоҳаи 3	53790	110,0	7400	59,2	46390	127,4
семоҳаи 4	66717	105,2	7371	79,0	59346	109,7
дар як сол	230654	106,9	31106	79,7	199548	112,8
соли 2023						
семоҳаи 1	54078	98,8	9032	103,2	45046	98,0
семоҳаи 2	52752	95,2	7952	104,9	44800	93,6
семоҳаи 3	60113	111,8	7651	103,4	52462	113,1
семоҳаи 4	7297,6	109,4	7972	108,2	65004	109,5
дар як сол	239919	104,0	32607	104,8	207312	103,9
соли 2024						
семоҳаи 1	57097	105,6	8533	94,5	48564	107,8

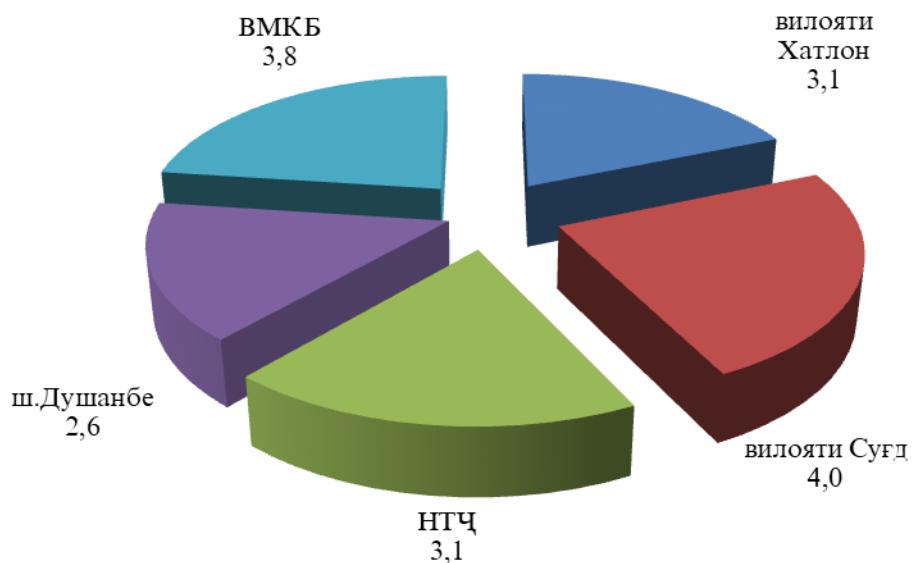
¹ Мувоғики методологияи баҳисобигирии шумораи аҳолӣ ва дигар нишондиҳандаҳои демографӣ, таваллудҳои бақайдгирифташудаи дар давоми соли таквимиӣ ба инобат гирифта мешавад

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Графики 10: Коэффициенты умумии таваллуд ба 1000 нафар аҳолӣ дар сатхи минтақаҳо

Графики 11: Коэффициенты умумии фавт ба 1000 нафар аҳолӣ дар сатхи минтақаҳо

Дар моҳҳои январ - марта соли 2024 нисбат ба ҳамин давраи соли 2023 дар ҷумҳурӣ бақайдигирии таваллуд 5,6 фоиз зиёд шудааст. Зиёдшавии бақайдигирии таваллуд дар ҳамаи минтақаҳо мушоҳид шудааст, ба гайр аз ВМКБ. Дар вилояти Хатлон зиёдшавии бақайдигирии таваллуд 2,6 фоиз (23,9 ҳазор нафар), дар вилояти Суғд 7,1 фоиз (13,4 ҳазор нафар), дар ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 6,8 фоиз (13,3 ҳазор нафар) ва дар шаҳри Душанбе 16,8 фоиз (5,9 ҳазор нафар)-ро ташкил намудааст. Дар ВМКБ бақайдигирии таваллуд 21,0 фоиз кам шуда, 644 кӯдаки навзодро ташкил намудааст.

Чадвали 15: Шумораи таваллуд, фавт ва афзоиши табиии аҳолӣ дар моҳҳои январ - марта солҳои 2023 -2024

	шумораи таваллудҳои ба қайд гирифташудаи дар муҳлати дар асоси қонун муайян шуда		шумораи шахсони фавтида		афзоиши табиии аҳолӣ	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
<i>нафар</i>						
Ҷумҳури	54078	57097	9032	8533	45046	48564
аз он ҷумла:						
ВМҚБ	815	644	242	224	573	420
Вилояти Суғд	12481	13364	3106	2955	9375	10409
Вилояти Ҳатлон	23270	23875	3205	2846	20065	21029
ш.Душанбе	5090	5945	781	814	4309	5131
НТҶ	12422	13269	1698	1694	10724	11575

Бақайдгирии шахсони фавтида дар моҳҳои январ - марта соли 2024 нисбат ба ҳамин давраи соли 2023-юм 5,5 фоиз кам шуда, 8,5 ҳазор нафарро ташкил дод. Камшавии бақайдгирии шахсони фавтида дар ҳамаи минтақаҳои ҷумҳури мушоҳида шудааст, ба гайр аз шаҳри Душанбе. Дар вилояти Ҳатлон бақайдгирии шахсони фавтида – 11,2 фоиз кам шуда (2,8 ҳазор фавт), дар вилояти Суғд – 4,9 фоиз (3,0 ҳазор фавт), дар ноҳияҳои тобеи ҷумҳури – 0,2 фоиз (1,7 ҳазор фавт) ва дар ВМҚБ – 7,4 фоиз, 224 фавтро ташкил намуд. Дар шаҳри Душанбе бақайдгирии шахсони фавтида зиёд шуда, 4,2 фоиз (814 фавт)-ро ташкил намуд.

Афзоиши табиии аҳолӣ аз рӯи маълумоти пешакӣ дар моҳҳои январ-марти соли 2024 нисбат ба ҳамин давраи соли 2023 ба андозаи 7,8 фоиз зиёд шуда, 48,6 ҳазор нафар ё ба 1000 нафар аҳолӣ 18,8 нафар рост омадааст.

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Ҷадвали 16: Шумораи аҳолӣ

Бо назардошти шумораи таваллудшудагон, фавтидагон ва муҳоҷират шумораи аҳолӣ (аз рӯи ҳисобҳои пешакӣ) то 1 -уми апрели соли 2024 ташкил дод:

	<i>шумораи аҳолӣ ба 1.04. с.2024-ум, ҳазор нафар</i>	<i>нисбат ба ҳамин давраи соли 2023, (бо фоиз)</i>
Ҷумҳури Тоҷикистон	10324,2	102,0
<i>аз он ҷумла:</i>		
ВМҚБ	233,8	100,6
Вилояти Суғд	2927,4	101,7
Вилояти Ҳатлон	3716,6	102,4
ш.Душанбе	1246,4	101,7
НТҶ	2199,9	102,1

МЕТОДОЛОГИЯ

1. Методологияи таҳлили бехатарии озуқаворӣ

«Бехатарии озуқаворӣ ва гизо ҳамон вақт таъмин ҳисобида мешаванд, ки агар озуқавории мувофиқ (аз нуқтаи назари миқдор, сифат, бехатар будан, аз ҷиҳати иҷтимоию фарҳангӣ маъқул), **мавҷуд** ва **дастрас** бошад ва ҳамаи шахсон **ҳамавақт** барои таъмини ҳаёти фаъол ва солим чунин озуқавориро қаноатмандона **истеъмол** **ва ҳазм** кунанд».

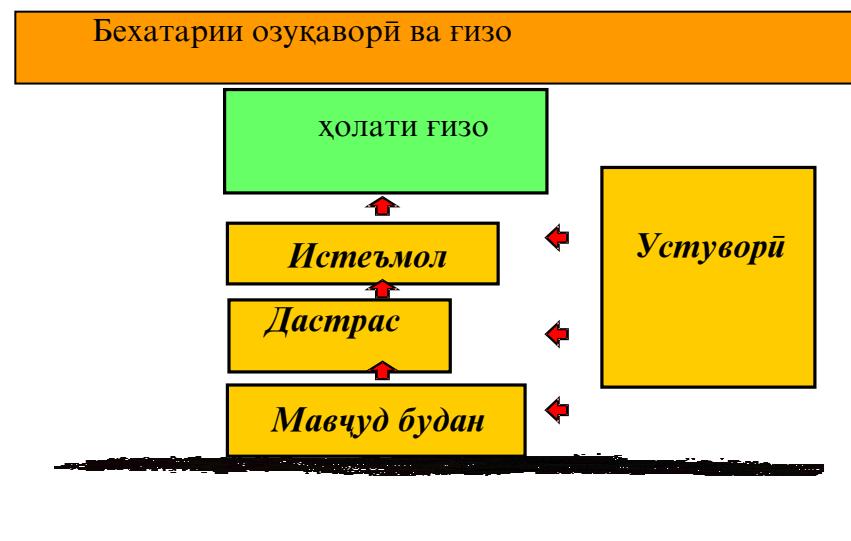
Мавҷуд будан: бехатар ва кофӣ будани озуқаворӣ аз ҷиҳати миқдор ва сифат

Дастрас будан: ҳамаи хонаводаҳо ва ҳамаи аъзои онҳо барои харидории миқдори зарурии озуқаворӣ (аз ҳисоби истеҳсолот, харид ва ёрӣ) ба қадри кофӣ захира доранд;

Истеъмолот ва ҳазм донистани ҳолати саломатӣ ва шароити тозагӣ (санитарӣ) барои он зарур аст, ки организми инсон озуқавориро истеъмол ва ҳазм карда тавонад.

Устуворӣ доимо мавҷуд ва дастрас будани гизо, истеъмол ва ҳазм кардани ҳӯрокворӣ мебошад. Агар озуқаворӣ мунтазам дастрас набошад, баъзе шахсон аз норасоии доимӣ ё муваққатии озуқаворӣ азият мекашанд.

Барои фаҳмо шудан, ҳамаи чор ҷиҳати бехатарии озуқаворӣ ва гизо дар расми зер оварда шудааст:

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Барои хонаводаҳо ва шахсони ҷудогона, ки дар ҷамъият зиндагӣ мекунанд, барои таъмини бехатарии озуқаворӣ мавҷуд будани ҷор самт зарур аст. Ин самтҳо бояд якбора дар ҳамаи сатҳи хонавода ва шаҳрванди ҷудогона (**сатҳи ҳурд**) то сатҳи ҷамоат (шахрак, ноҳия, вилоят), ки онҳо ба **сатҳи миёна доҳил** мебошанд, то сатҳи миллӣ ё умумиҷаҳонӣ яъне, **сатҳи қалон**, таъмин бошанд.

Барои мақсадҳои мониторинги бехатарии озуқаворӣ нишондиҳандаи хеле муҳимро (мувоғиқ) интихоб намудан ва онро мунтазам ҷен кардан зарур аст.

Усули тартиб додани тарози (баланси) озуқаворӣ аз рӯи намудҳои ҳӯрокворӣ (асосӣ):

Тарози (баланси) озуқаворӣ аз рӯи маҳсулоти заминавии ҳӯрокворӣ, асосӣ тартиб дода шудааст.

Ҳангоми тартиб додани тарози озуқаворӣ нишондиҳандаи маҳсулоти захира аз тарози соли гузашта гирифта шудааст, яъне захираи охири соли гузашта, захираи то 1 январи соли ҷорӣ шуда метавонад. Оид ба воридоту содироти маҳсулот маълумотҳои расмӣ, аз рӯи истеҳсолот - маълумотҳои таъчилий (пешакӣ) истифода бурда шудаанд.

Бо назардошти масоҳати киштшуда бо зироатҳои кишоварзӣ ва бо истифодаи масрафи аслии 1 гектар кишт, ҳарочоти тухмӣ муайян карда шудааст. Ҳисобу китоб талоғот дар асоси меъёрҳои муқарраршудаи расмӣ амалӣ карда мешавад.

Барои муайян намудани сарфи тухм барои ҷӯҷабарорӣ, миқдори аслии ҷӯҷаҳо ва маводи меъёрӣ оид ба ҷӯҷабарорӣ аз шумораи тухми гузошташуда ба ҳисоб гирифта шудаанд.

Озуқаворӣ, ки аҳолӣ истеъмол мекунад, инчунин ҳарочоти ҳӯроки ҷорво дар асоси маълумотҳои тадқиқоти буҷети 3000 хонавода ҳисоб карда шудааст. Дар мавриди ҳисоби истеъмоли гӯшт аз тарафи аҳолӣ низ миқдори гӯште, ки барои риояи анъанаҳои миллӣ (дар вақти маросимҳои дағнӣ, тӯй, маросимҳои динӣ-идҳои мазҳабӣ, миллӣ ва ғайра) сарф карда шудаанд, ба назар гирифта шудааст.

Тафсирот

Шахсони 16-сола ва қалонсолтар, ки дар давраи тадқиқот (таҳлилшаванд) машғулияти (машғулияти даромаднок) надоштанд; дар ҷустуҷӯи кор буданд, яъне ба Ҳадамоти давлатии шугли аҳолӣ муроҷиат кардаанд, ё дигар усули корёбиро истифода бурдаанд; тайёр буданд ба кор шурӯъ кунанд, **бекор** ҳисобида мешаванд.

Маҷмӯи Маҳсулоти Доҳилӣ (ММД) - нишондиҳандаи маҷмӯи фаъолияти иқтисодии мамлакат мебошад. ММД бо нарҳҳои асосию бозорӣ (ММД-и номиналӣ) ва бо нарҳҳои муқоисавӣ (ММД ҳакиқӣ) ҳисоб карда мешавад.

Нишондиҳандаи қӯтоҳмуҳлати рушди иқтисодиёт – нишондиҳандаи пешакии фаъолияти иқтисодиест, ки дар асоси нишондиҳандаҳои пешакии ҳармоҳаи соҳаҳои иқтисодиёт ташаккул ёфта, рушди иқтисодиётро дар давраи муайян дарҷ менамояд.

Инdexи нарҳҳои истеъмолии молҳо ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳолӣ (ИНИ) тағиироти сатҳи умумии нархи молҳо ва хизматрасониро тавсиф мекунад. Индекс ҷенаки арзиши маҷмӯи ҳақиқии молҳо ва хизматрасонӣ дар давраи ҷорӣ нисбат ба арзиши он дар давраи асосӣ мебошад.

Музди миёнаи меҳнати номиналии ҳармоҳа бо роҳи тақсимкуни фонди аслии ҳисоб кардашудаи музди меҳнати кормандони ҳайати рӯйхат ва дучоякорон ба шуморае, ки барои ҳисоб кардани музди миёнаи кор қабул шудааст ва ба шумораи моҳҳои давраи ҳисбот қабул шудааст, ҳисоб карда мешавад.

Калориянокии ҳӯрок ба ҳар нафар аҳолӣ дар як шабонарӯз. Физонокии озуқаи истеъмолкардаи ҳар нафар узви ҳонавода, инчунин таркибҳои кимиёвии он (сафедаҳою равған) мебошад.

Сатҳи бекории расмӣ аз рӯи таносуби шумораи бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда ва шумораи аҳолии дар иқтисодиёт фаъол, ба ҳисоби фоиз ҳисоб карда мешавад.

Ихтисораҳои истифодашуда:

ММД	Маҷмӯи Маҳсулоти Дохилӣ
НТҶ	Ноҳияҳои тобеи чумхурӣ
ВМҚБ	Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон
ИНИ	Инdexи нарҳҳои истеъмолӣ
НКРИ	Нишондиҳандаҳои кутоҳмӯҳлати рушди иқтисодиёт

Замимаи 1. Маълумоти муҳтасари шароити обу ҳаво дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сеноҳаи якуми соли 2024

Хулосаи обу ҳавосанҷӣ

Январ. Моҳи январи соли ҷорӣ дар ҷумҳурӣ ҳаво ниҳоят гарм мушоҳидар дарид.

Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар бештарни манотики кишвар аз меъёри иқлими 4-7° баланд ба қайд гирифта шуд ва он дар водиҳо 4+9° гарм, нохияҳои доманакӯҳӣ 4+6° гарм, нохияҳои кӯҳӣ аз 1-4° хунук то 1+4° гарм, нохияҳои баландкӯҳӣ 10-14° хунукиро ташкил намуд.

Дар тӯли моҳ ҳавои гарм мушоҳидар шуда, ҳарорати рӯзонаи ҳаво дар водиҳо 14+19° гарм, дар водиҳои вилояти Суғд 9+14° гарм шуда, ҳарорати миёнаи шабонарӯзии ҳаво аз нишондиҳандаҳои миёнаи дарозмуддат то 6-11° баланд мушоҳидар дарид.

Миқдори моҳонаи боришоти атмосферӣ аз меъёр кам, дар баъзе нохияҳо аз меъёри муқаррарӣ зиёд мушоҳидар дарид ва он дар вилояти Ҳатлон 37-109 фоиз, дар вилояти Суғд 26-97 фоиз (дар нохияҳои Панҷакент 150 фоиз ва дар мавзеи Деҳавз 142 фоиз), дар Нохияҳои тобеъи ҷумҳурӣ 65-131 фоиз (дар мавзеҳои Бӯstonobod 179 фоиз ва Чормағзак 196 фоиз), дар ғарби Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон 53-126 фоиз (мавзеи Савноб 262 фоиз, нохияи Ишкошим 462 фоиз) ва дар шарқи Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон 70-166 фоизро ташкил намуд.

Боришоти бошиддат рӯзҳои 5, 26, 28-31 январ ба амал омада, давоми як шабонарӯз дар вилояти Ҳатлон ва минтақаҳои кӯҳии Нохияҳои тобеъи ҷумҳурӣ аз 22 то 44 мм боришот (борон, барф) ба қайд гирифта шуда, баландии қабати барф 92-106 см-ро ташкил намуд. Дар шаҳри Душанбе санаи 29 январ миқдори боришоти ба амал омада 14 мм -ро ташкил намуд.

Рӯзҳои 11, 15, 17, 19, 21-24 ва 27 январ дар баъзе нохияҳои вилояти Суғд фаромадани тормеф мушоҳидар дарид.

Рӯзҳои 12, 13, 27, 28, 30, 31 дар минтақаҳои кӯҳии Нохияҳои тобеъи ҷумҳурӣ, шарқи ВМҚБ ва рӯзҳои 12, 27, 28 дар вилояти Суғд шиддатнокии вазиши шамол бо суръати то 19-24 м/с мушоҳидар дарид.

Рӯзҳои 14-16 январ дар нохияҳои алоҳидай вилояти Ҳатлон чангӯ ғубор ба амал омад.

Феврал. Нимаи аввали моҳи феврали соли ҷорӣ дар ҷумҳурӣ ҳавои гарм ва дар нимаи дуюми моҳ ҳавои нисбатан хунук мушоҳидар дарид. Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар тамоми манотики кишвар аз меъёри иқлими то 1-2° баланд ба

қайд гирифта шуда, дар ноҳияҳои водибуда $2+5^{\circ}$ гарм, дар ноҳияҳои доманакӯҳӣ $1+2^{\circ}$ гарм, дар ноҳияҳои кӯҳӣ ва баландкӯҳӣ $1+3^{\circ}$ гармиро ташкил намуд.

Рӯзҳои 10 то 16 моҳи феврал дар водиҳо ҳаво нисбатан гарм шуда, ҳарорати ҳаво рӯзона то $17+21^{\circ}$ гарм, дар баъзе ноҳияҳои вилояти Хатлон то $23+25^{\circ}$ гарм шуда, шабона $5+11^{\circ}$ гармӣ мушоҳида гардид.

Дар ноҳияҳои кӯҳӣ ҳарорати ҳаво тағиیر ёфта, рӯзона аз $0-5^{\circ}$ хунук то $2+7^{\circ}$ гарм, шабона аз $11-16^{\circ}$ хунук то $1-7^{\circ}$ хунук, дар шарқи Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон шабона аз $16-24^{\circ}$ хунук то $5-7^{\circ}$ хунук (дар минтақаи Булунқӯл то $40-44^{\circ}$ хунук), рӯзона $11-16^{\circ}$ хунук, рӯзона аз $3-8^{\circ}$ хунук то $1+2^{\circ}$ гармӣ ба қайд гирифта шуд.

Пастшавии ҳарорати ҳаво дар водиҳо нимаи дуюми моҳ (рӯзҳои 18-29 феврал) мушоҳида шуда, ҳарорати рӯзонаи ҳаво аз меъёри моҳона $2-7^{\circ}$ паст гардид. Дар водиҳо ҳарорати рӯзона аз $0+5^{\circ}$ гарм то $6+11^{\circ}$ гарм, дар вилояти Суғд бошад, рӯзона $-2+5^{\circ}$, шабона $4-6^{\circ}$ хунук ба қайд гирифта шуд.

Дар нимаи дуюми моҳ бо сабаби пай дар пай ворид шудани анбӯҳи ҳавои сарду намнок (сиклонҳо) ҳаво ноустувор гардида, давраи рӯзҳои 17-20, 22 ва 26-29 феврал боришот ба амал омад.

Миқдори боришоти моҳона дар қисми зиёди ҷумҳурӣ аз меъёри иқлими кам ва дар баъзе ноҳияҳо аз меъёри иқлими зиёд мушоҳида гардид, аз ҷумла дар вилояти Хатлон 71-229 фоиз, дар вилояти Суғд 21-142 фоиз, дар Ноҳияҳои тобеъи ҷумҳурӣ 55-157 фоиз, дар гарби Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон 104-233 фоиз (дар н.Ишкошим 440 фоиз дар доираи меъёри 8,4мм) ва дар шарқи Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон 44-128 фоиз (дар минтақаи Булунқӯл 155 фоиз) ташкил намуд.

Давоми моҳ рӯзҳои алоҳида дар ноҳияҳои алоҳида фаромадани тормеф ба қайд гирифта шуд, аз ҷумла дар вилояти Суғд рӯзҳои 13, 25-26, 29 феврал ва дар вилояти Хатлон рӯзҳои 20-21 ва 29 феврал соли ҷорӣ. Рӯзҳои 3, 6, 9, 16-19 ва 28 феврали соли ҷорӣ дар ноҳияҳои алоҳидаи вилояти Суғд ва Ноҳияҳои тобеъи ҷумҳурӣ шиддатёбии вазиши шамол бо суръати то $17-22\text{м}/\text{с}$ мушоҳида гардид.

Март. Дар моҳи марта соли 2024 дар ҷумҳурӣ ҳавои нисбатан гарм мушоҳида гардид.

Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар бештари манотики қишвар дар ҳудуди меъёри иқлими, дар Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон (ВМҚБ) аз меъёри иқлими то $1-2^{\circ}$ баланд ба қайд гирифта шуда, дар водиҳо $8+12^{\circ}$ гарм, дар ноҳияҳои доманакӯҳию кӯҳӣ $3+8^{\circ}$ гарм, дар баъзе ноҳияҳо то $0-2^{\circ}$ хунук, дар ноҳияҳои баландкӯҳӣ $5-7^{\circ}$ хунук, дар мавзеи Булунқӯли Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон -12° хунукиро ташкил намуд.

Дар давоми моҳ омехташавии анбӯҳи ҳавои минтақаҳои ҷанубӣ ва шимолу ғарбӣ боиси тағиирёбии речай ҳарорати ҳаво гардид.

Дар бораи бехатарии озукаворӣ ва камбизоатӣ

Ҳавои нисбатан салқин рӯзҳои 1-6 март мушоҳида шуда, ҳарорати рӯзонаи ҳаво дар водиҳо паст шуда то $-1+5^{\circ}$ расида, ҳарорати миёнаи шабонарӯзии ҳаво бошад дар водиҳо аз меъёри миёнаи иқлими то $4-9^{\circ}$ пасттар ба қайд гирифта шуд.

Ҳавои нисбатан гарм дар чумхурӣ давраи рӯзҳои 17-19 март ва 23-27 март мушоҳида шуда, ҳарорати рӯзонаи ҳаво дар ин давра дар водиҳо баланд шуда, то $21+27^{\circ}$ гарм ва ҳарорати миёнаи шабонарӯзии ҳаво аз меъёри миёнаи иқлими то $3-6^{\circ}$ баландтар арзёбӣ гардид.

Боришоти шиддатнокиашон гуногун дар бештари манотики чумхурӣ давоми 8-12 шабонарӯз ба амал омада буд.

Миқдори боришоти моҳона дар кисми зиёди чумхурӣ аз меъёри иқлими кам ва дар баязе ноҳияҳо аз меъёри иқлими зиёд мушоҳида гардид: дар вилояти Ҳатлон 47-189 фоиз, дар Ноҳияҳои тобеъи чумхурӣ 67-145 фоиз, дар вилояти Суғд 55-170 фоиз, дар ғарби Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадаҳшон 42-177 фоиз ва дар шарқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадаҳшон 29-107 фоизи меъёри иқлимиро ташкил намуд.

Рӯзҳои 1-2, 9, 13-15, 22 ва 26-27 март дар минтақаҳои алоҳидаи Ноҳияҳои тобеъи чумхурӣ, вилоятҳои Ҳатлону Суғд шиддатёбии вазиши шамол бо суръати то $15-20\text{m/s}$ ба қайд гирифта шуд. Ҳамзамон рӯзҳои 12, 21-22 ва 27 март дар минтақаҳои болозикр раъду барқ ва рӯзҳои 28-29 март бошад дар ноҳияҳои алоҳидаи вилояти Ҳатлон ва Ноҳияҳои тобеъи чумхурӣ чнгу ғубор мушоҳида гардид.

Шарҳи оби дарёҳо ва обанборҳо

Январ. Давоми моҳи январи соли ҷорӣ дар ҳавзаи дарёҳои чумхурӣ пастшавии сатҳи об ба қайд гирифта шуд.

Сарфи миёнаи моҳонаи об давоми моҳ дар ҳавзаи дарёҳои Панҷ дар ҳудуд ва аз меъёр зиёд (119-180 фоиз), дар дарёҳои Ёксӯ ва Қизилсӯ (чанубӣ) аз меъёр кам (43-65 фоиз), дар ҳавзаи дарёи Вахш дар ҳадди меъёр (97-110 фоиз), дар ҳавзаи дарёҳои Кофарниҳон аз меъёр кам (64-83 фоиз), дар ҳавзаи дарёи Зарафшон дар ҳудуд ва меъёр зиёд (110-137 фоиз) ба қайд гирифта шуд. Обнокии дарёи Исфара бошад, дар ҳадди меъёр (99 фоиз) мушоҳида гардид.

Ҳачми оби обанбори Норак дар давоми моҳ 1051 млн. m^3 кам гардида, санаи 31 январи соли 2024-ум 7941 млн. m^3 -ро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 360 млн. m^3 зиёд мебошад.

Ҳачми оби обанбори Қайроқкум дар давоми моҳ 397 млн. m^3 зиёд гардида, санаи 31 январи соли 2024-ум 3394 млн. m^3 -ро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 9 млн. m^3 кам мебошад.

Дурустии пешгӯиҳои обшиносӣ дар моҳи январи соли ҷорӣ 87 фоизро ташкил намуд.

Феврал. Давоми моҳи феврали соли ҷорӣ дар ҳавзаи дарёҳои чумхурӣ сатҳи об асосан бетағӣир ба қайд гирифта шуда, танҳо дар даҳрӯзai сеюми моҳ дар аксарияти дарёҳои ҳавзаҳои дарёҳои Панҷ ва Кофарниҳон баландшавии сатҳи об мушоҳида гардид.

Сарфи миёнаи моҳонаи об давоми моҳ дар ҳавзаи дарёҳои Панҷ 94-172 фоиз, Кофарниҳон 78-101 фоиз, Вахш 87-89 фоиз, Зарафшон 110-117 фоиз ва дарёи Исфара 87 фоиз нисбати меъёри муқаррарӣ ба қайд гирифта шуд.

Ҳаҷми оби обанбори Норак дар давоми моҳ 1236 млн. м³ кам гардида, санаи 29 феврали соли ҷорӣ 6705 млн. м³-ро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 6 млн.м³ кам мебошад.

Ҳаҷми оби обанбори Қайроқкум дар давоми моҳ 98 млн. м³ зиёд гардида, санаи 29 феврали соли равон 3492 млн.м³ -ро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 88 млн.м³ зиёд мебошад.

Дурустии пешӯиҳои обшиносӣ 95 фоизро ташкил дода.

Март. Давоми моҳи марта соли ҷорӣ дар бештари дарёҳои чумхурӣ асосан баландшавии сатҳи об мушоҳида гардид.

Сарфи миёнаи моҳонаи об давоми моҳ дар ҳавзаи дарёҳои Панҷ дар ҳудуд ва аз меъёр зиёд (93-165 фоиз), дарёи Ёксӯ бошад аз меъёр кам (68 фоиз), Кофарниҳон дар ҳудуд ва аз меъёр кам (65-95 фоиз), Вахш аз меъёр кам (80-83 фоиз), Зарафшон дар ҳудуд ва аз меъёр кам (68-108 фоиз) ва дарёи Исфара аз меъёр зиёд (117 фоиз) ба қайд гирифта шуд.

Ҳаҷми оби обанбори Қайроқкум дар давоми моҳ 186 млн.м³ кам гардида, санаи 31 марта соли равон 3306 млн.м³ -ро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 142 млн.м³ кам мебошад.

Дурустии пешӯиҳои обшиносӣ 87 фоизро ташкил дод.

Дар бораи бехатарии озукаворӣ ва камбизоатӣ

Заминаи 2. Индикаторҳои мақсадноки асосии СМР-2030

Номгуи индикаторҳо	Воҳиди ченак	2015	2020	2021	2022	2023	семоҳ.I с.2024 ¹	Сенариюи индустрӣ		
								2020	2025	2030
Шумораи аҳолӣ (дар охири сол)	ҳаз.нафар	8551,2	9716,8	9886,8	10078,4	10277,1	10324,2	9500	10490	11580
Суръати афзоиши воқеии ММД ба хисоби миёна дар як сол*	%	6,0	4,4	9,4	8,0	8,3	8,2	6,7	6,9	7,8
ММД ба ҳар нафар аҳолӣ	сомонӣ	5727,8	8922,2	10312,0	11838,8	12868,8	-	8430	12297	17754
Маҷмӯи пасандозҳои дохилӣ нисбат ба ММД	%	13,0	21,7	27,3	38,9	-	-	22	26	28
Ҳиссаи маблагузориҳои хусусӣ дар ММД	%	4,6	3,8	4,5	4,0	4,2	4,6	10	15	18
Ҳиссаи соҳаи саноат дар ММД	%	13,3	23,1	23,8	23,5	16,2	20,1	12,5-13,2	16	20-20,5
аз он ҷумла:										
-соҳаи истихроҷ	%	1,7	2,8	4,6	4,3	4,0	4,7	11-12	11-11,5	9-10
-соҳаи коркард	%	8,7	15,6	15,0	15,1	8,6	10,0	72-74	74-75	76-75,5
-истехсол ва тақсимоти газ, об ва энергия	%	2,9	4,7	4,2	4,1	3,6	5,4	15-16	14,0-14,5	14-14,5
Ҳиссаи соҳаи кишоварзӣ дар ММД	%	22,0	22,7	22,4	22,9	24,3	6,7	21	20,1	19-19,5
Ҳиссаи соҳаи хизматрасонӣ дар ММД (бе соҳтмон)	%	41,0	34,6	32,9	33,3	41,5	51,4	37-37,5	34-34,2	28,5-29,5
Андозҳои холиси ғайримустақим дар ММД	%	12,6	9,0	9,6	9,1	10,1	13,0	12,6	12,5	12,5
Истехсоли нерӯи барқ, ҳамагӣ	млрд.кВт. соат	17,1	19,8	20,6	21,4	21,9	5,3	26,2	37,5	40,7
Истехсоли нерӯи барқ дар НБО	млрд.кВт. соат	16,8	18,1	19,3	19,9	20,6	4,6	24,5	34,4	37,6
Истехсоли нерӯи барқ ба ҳар нафар аҳолӣ	ҳаз.кВт. с/наф	2,0	2,0	2,1	2,1	2,2	0,5	2,78	3,64	3,67

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Номгӯи индикаторҳо	Воҳиди ҷенак	2015	2020	2021	2022	2023	семоҳ.I с.2024 ¹	Сенарияи индустрiali		
								2020	2025	2030
Афзоиши ҳаҷми истеҳсоли саноатӣ (нисбат ба соли 2022)	%	111,3	108,8	120,8	109,7	112,0	108,0	160	260	400
Истиҳроҷи нафт	ҳаз.тонна	24,6	24,5	24,6	24,9	18,0	3,7	25,0	30,0	36,0
Истиҳроҷи газ	ҳаз.м ³	4102	678,0	762,0	810,0	390,4	77,0	4600	5000	6000
Истиҳроҷи ангишт	млн.тонна	1,0	2,0	2,1	2,4	2,1	0,2	4,05	6,9	10,3
Гардиши бор	млрд.т.км	6,0	7,6	8,4	10,3	12,1	2,7	7,9	9,2	12,3
Мусоғиргардиш	млрд.мус.км	9,2	8,0	8,8	9,9	11,6	3,1	13,2	15,5	20,6
Дарозумрии ҷашмдошт ҳангоми тавалӯд, аз ҷумла:	сол	73,6	x	x	76,3	x	x	75,7	77,8	80,0
- мардон		71,8	x	x	74,7	x	x	73,8	75,9	78,0
- занон		75,6	x	x	77,9	x	x	77,7	80,0	82,2
Ҳиссаи шахсони дорои таҳсилоти касбӣ дар байни аҳолии ба кор машғул, аз ҷумла дар байни занон	%	26	24,7 ^{xx}	x	x	24,7 ^{xx}	x	на кам аз 30	на кам аз 50	на кам аз 60
		20	22,5 ^{xx}	x	x	22,5 ^{xx}	x	на кам аз 24	на кам аз 40	на кам аз 50
Афзоиши музди меҳнати воқеӣ (афзоиши миёна дар як сол)	%	1,8	-3,9	1,4	7,2	10,3	x	5		
Таносуби музди меҳнати занон бо музди меҳнати мардон	%	61,1	66,7	67,9	61,5	x	x	65	70	75
Фарогирии кӯдакони аз 3 то 6 сола ба муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ	% ба ғурӯҳи синну сол	9,1	9,6 ¹	8,7 ¹	8,8	x	x	30	40	50
Ҳисоби миёнаи солҳои хониш дар мактаб	сол	9,6	x	x	x	x	x	10	11	12

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Номгӯи индикаторҳо	Воҳиди ченак	2015	2020	2021	2022 ¹	2023	семоҳ.I с.2024 ¹	Сенарияи индустрiali		
								2020	2025	2030
Харочотҳои умумӣ ба соҳаи илм ⁴	% нисбат ба ММД	0,15	0,09	0,09	0,1	0,1	0,1	на кам аз 0,8	на кам аз 1,2	на кам аз 1,5
Афзоиши нафақаҳои воқеӣ (афзоиши миёна дар як сол)	%	-6,3	-2,5 ¹	-8,1	x	x	x	6		
Сатҳи таъминот бо манзил	м ² /нафар	10,7	x	x	x	x	x	13	15	17
Сатҳи камбизоатӣ	%	31	x	23,4	22,5	x	x	20	18	15
Сатҳи фақри шадид	%	15,7	x	x	x	x	x	-	-	0
Индекси нобаробарии гендерӣ	раддабандӣ	мавқеи 69 дар байни 155 кишвар	x	x	x	x	x	на поён аз мавқеи 60	на поён аз мавқеи 55	на поён аз мавқеи 50
Индекси рушди гендерӣ	гурӯҳ	гурӯҳи 3-юм дар сатҳи рушд	x	x	x	x	x	гурӯҳи 2-юм дар сатҳи рушд	гурӯҳи 2-юм дар сатҳи рушд	гурӯҳи 2-юм дар сатҳи рушд
Ҳиссаи шуғл дар бахши районрасмӣ	%	40	15,7 ³	15,7 ³	15,7 ³	15,7 ³	x	37	35	30

¹⁾нишондиханди кӯтоҳмуҳлати рушди иқтисодииёт (НКРИ)

²⁾маълумотҳои барӯйхатгирии аҳолӣ 2020

³⁾маълумотҳои пешакӣ

⁴⁾таҳқиқоти қувваи корӣ-2009

⁵⁾таҳқиқоти қувваи корӣ-2016

⁶⁾маълумотҳои дар семоҳа овардашуда аз рӯи ҷамъбасти семоҳа

Замимаи 3. Тағйироти нарҳҳои миёнаи яклухт (пешниҳод) дар Тоҷикистон (сомонӣ/кг)

	семоҳаи I			семоҳаи II			семоҳаи III			семоҳаи IV		
	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Картошка												
ВМҚБ	-	-	-	-	-	7,00	4,34	5,18	6,05	4,57	4,86	5,60
Вилояти Суғд	1,60	2,07	1,53	2,23	3,15	3,38	1,46	2,13	2,74	2,48	2,03	2,34
Вилояти Хатлон	-	-	-	2,77	2,32	2,50	2,61	2,26	3,00	1,51	2,27	3,00
НТҶ	-	2,20	-	2,44	2,36	2,33	2,56	2,45	2,22	2,73	2,37	2,38
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,60	2,18	1,53	2,58	2,89	2,98	2,0	2,28	2,92	3,54	2,19	2,57
Шир												
ВМҚБ	-	-	-	5,92	8,67	8,14	6,23	8,56	8,82	6,62	8,95	11,2
Вилояти Суғд	3,27	3,33	3,86	2,62	2,58	2,93	2,55	2,54	3,22	2,52	2,52	3,37
Вилояти Хатлон	2,08	4,96	3,28	2,93	2,57	3,00	2,78	3,58	3,00	1,90	3,67	3,00
НТҶ	4,30	3,14	4,12	3,54	4,24	5,52	3,64	4,24	5,16	3,40	3,76	5,19
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	4,24	3,34	4,04	3,12	3,58	4,06	3,16	3,48	4,24	3,12	3,32	3,42
Гандум												
ВМҚБ	-	-	-	-	-	-	4,78	6,77	6,04	4,83	6,67	5,82
Вилояти Суғд	3,44	3,36	2,60	3,03	3,62	3,94	2,70	3,50	3,29	2,65	3,20	2,50
Вилояти Хатлон	-	-	-	2,42	2,96	2,50	2,40	2,83	2,50	2,55	3,02	2,50
НТҶ	3,92	-	1,79	2,43	2,48	2,00	2,34	2,66	2,71	2,56	2,58	2,76
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	3,53	3,36	1,89	2,55	2,17	2,82	2,56	3,22	2,76	2,64	3,08	2,56

Дар бораи бехатарии озукаворӣ ва камбизоатӣ

Замимаи 4. Тағйироти нархҳои миёнаи истеъмолӣ аз рӯи семоҳаҳои солҳои 2021 - 2024 дар Тоҷикистон (сомонӣ/кг)

	семоҳаи I			семоҳаи II			семоҳаи III			семоҳаи IV		
	2021	2022	2023	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Картошка												
ш. Душанбе	3,79	4,92	5,19	3,85	4,40	4,80	3,70	3,67	5,70	3,53	4,22	5,77
Вилояти Суғд	3,67	3,48	4,85	3,28	4,84	4,33	3,87	4,29	5,21	3,02	3,07	4,88
Вилояти Ҳатлон	3,79	3,68	5,48	3,62	5,01	4,97	3,46	3,26	5,76	3,13	4,00	6,48
ВМҚБ	4,62	4,82	6,34	4,50	6,11	4,62	4,73	4,82	6,50	4,64	5,08	7,28
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	3,96	3,97	5,47	3,85	5,09	4,85	3,94	4,01	5,79	3,38	4,09	6,10
Шир												
ш. Душанбе	5,14	6,15	6,89	6,13	7,83	8,10	4,97	6,17	6,50	4,97	5,87	6,00
Вилояти Суғд	3,85	4,38	5,57	4,15	5,54	5,60	3,72	4,36	5,75	4,12	4,46	5,52
Вилояти Ҳатлон	4,12	4,89	5,66	4,67	6,11	5,90	3,94	4,85	5,57	3,90	4,63	5,56
ВМҚБ	5,62	7,12	8,56	6,86	8,64	8,89	5,46	7,13	7,80	5,58	7,36	7,80
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	4,68	5,63	6,67	5,24	7,03	7,12	4,52	5,63	6,40	4,64	5,58	6,22
Орди наъвъи якум												
ш. Душанбе	4,98	6,15	5,34	5,57	5,20	6,87	4,72	6,70	5,05	4,87	6,48	5,24
Вилояти Суғд	5,00	6,09	4,93	5,36	5,09	8,41	4,74	6,77	4,14	4,87	6,42	4,73
Вилояти Ҳатлон	5,08	6,46	5,27	5,65	5,26	5,82	4,89	6,97	4,97	4,93	6,94	4,87
ВМҚБ	5,57	6,66	6,04	5,92	6,47	6,07	5,18	6,55	5,26	5,24	7,18	6,05
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	5,15	6,34	5,40	5,63	5,51	6,81	4,88	6,75	4,86	4,98	6,75	5,22
Гандум												
ш. Душанбе	4,60	5,21	5,13	5,30	5,30	4,50	4,36	5,28	5,16	4,50	5,33	5,03
Вилояти Суғд	3,86	4,77	4,59	4,74	4,71	4,25	3,53	4,68	4,64	4,37	4,92	4,88
Вилояти Ҳатлон	3,81	4,47	4,43	4,50	4,67	4,24	3,63	4,32	4,29	4,37	4,76	4,48
ВМҚБ	5,46	6,14	5,99	6,14	6,21	4,90	5,37	5,99	5,88	4,37	6,25	5,86
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	4,43	5,15	5,07	5,17	5,22	4,48	4,22	5,07	4,99	4,40	5,31	5,22
Биринҷ												
ш. Душанбе	7,65	8,47	14,93	10,65	13,35	17,00	7,50	8,43	14,10	7,80	8,60	14,78
Вилояти Суғд	9,69	9,77	14,56	11,27	12,53	16,62	9,39	9,76	15,26	9,73	9,75	14,57
Вилояти Ҳатлон	3,33	9,03	14,02	10,42	12,87	13,99	8,50	8,63	13,10	8,36	9,16	14,15
ВМҚБ	14,36	15,25	18,04	14,16	20,80	17,56	14,42	14,75	16,90	14,29	14,99	17,45
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	10,00	10,62	15,39	11,35	14,88	16,29	9,95	10,39	14,84	10,05	10,62	15,24
Шакар												
ш. Душанбе	9,03	10,13	11,16	9,42	9,37	11,50	9,15	10,65	11,50	9,0	10,67	11,50
Вилояти Суғд	9,76	10,88	11,63	10,36	10,04	11,88	9,91	11,94	12,34	9,70	11,03	11,97
Вилояти Ҳатлон	9,24	10,08	11,40	9,20	9,11	12,36	9,61	10,97	11,70	9,03	10,22	11,89
ВМҚБ	10,03	11,58	12,17	10,69	11,44	12,81	10,08	12,05	12,22	10,00	11,99	12,34
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	9,51	10,67	11,90	9,91	9,99	12,14	9,69	11,40	13,19	9,43	10,98	11,93

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

				семоҳаи I			семоҳаи II			семоҳаи III			семоҳаи IV		
	2021	2022	2023	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Пиёз															
ш.Душанбе	1,85	3,47	3,66	2,70	5,30	2,30	1,47	3,20	3,20	1,89	4,03	3,10	2,31	3,97	3,03
Вилояти Суғд	1,50	3,21	4,08	2,50	7,91	2,33	1,22	3,25	3,04	1,42	3,67	2,87	1,76	3,43	2,51
Вилояти Хатлон	1,66	3,36	4,33	2,69	8,10	2,85	1,24	2,86	3,26	1,37	4,02	3,17	2,21	3,87	2,80
ВМКБ	2,76	4,72	6,12	3,87	10,79	4,29	2,45	4,25	4,78	2,65	5,41	4,63	3,10	5,35	4,28
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	1,94	3,69	4,55	2,94	8,03	3,09	1,59	3,33	3,57	1,83	4,28	3,44	2,34	4,16	3,16
Равғани пахта															
ш.Душанбе	20,35	21,62	16,12	21,20	18,37	13,60	21,23	23,67	15,50	22,0	22,60	16,10	20,83	19,02	14,50
Вилояти Суғд	19,79	20,62	14,64	20,59	17,48	10,34	20,08	22,40	13,97	21,07	20,89	14,03	21,24	18,37	13,09
Вилояти Хатлон	20,58	20,77	15,52	21,55	18,56	12,81	21,20	21,66	14,51	21,78	20,81	14,88	21,84	19,05	14,11
ВМКБ	22,35	25,35	20,99	24,76	23,08	20,32	22,12	25,91	20,56	24,01	26,87	20,05	24,61	26,28	20,27
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	20,77	22,24	16,82	22,03	19,37	14,27	21,16	23,41	16,13	22,21	22,79	16,27	22,14	20,68	15,49
Гӯшти гусфанд															
ш.Душанбе	65,51	66,87	68,94	70,31	66,37	72,17	64,12	65,73	68,50	69,27	65,53	68,90	72,82	65,90	72,00
Вилояти Суғд	66,92	74,59	79,17	71,63	76,11	80,50	65,77	72,59	80,08	69,68	75,24	79,46	71,55	78,89	81,02
Вилояти Хатлон	64,16	66,21	72,80	68,66	69,45	72,90	65,52	67,17	73,92	67,42	63,87	75,35	68,53	65,15	72,48
ВМКБ	54,51	58,96	60,84	59,09	64,09	60,50	51,71	59,10	59,44	57,98	58,41	59,81	59,09	59,26	60,00
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	62,77	66,66	70,44	67,42	69,00	71,59	61,78	66,15	70,49	66,09	65,76	70,90	68,00	67,30	71,38
Гӯшти ғов															
ш.Душанбе	59,92	61,32	71,49	62,43	79,37	71,17	60,68	61,30	67,20	59,13	60,64	68,40	63,00	60,89	71,00
Вилояти Суғд	58,92	65,76	73,49	65,41	83,65	7,45	56,61	64,81	68,87	56,70	65,11	69,41	65,06	67,72	72,03
Вилояти Хатлон	59,03	60,21	69,03	62,37	71,97	68,14	58,83	59,85	68,30	57,68	58,37	69,02	63,54	60,25	66,84
ВМКБ	52,83	56,74	58,86	55,82	60,64	58,83	51,70	56,63	58,56	52,15	56,44	58,23	56,02	58,08	58,00
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	57,67	61,01	68,22	61,51	73,91	67,40	56,96	60,65	65,73	56,42	60,14	66,27	61,90	61,74	66,97
Гӯшти мурғ															
ш. Душанбе	26,76	30,46	31,76	31,33	31,13	32,50	26,17	30,50	31,20	27,71	30,00	31,20	29,17	30,00	33,50
Вилояти Суғд	25,40	28,86	30,35	28,75	30,65	31,19	25,24	28,75	29,05	25,24	28,75	30,40	27,35	29,19	31,31
Вилояти Хатлон	23,37	25,90	31,22	24,32	30,99	31,73	23,67	25,34	29,63	23,37	26,23	30,33	23,43	27,70	33,91
ВМКБ	32,24	36,01	43,59	35,39	38,48	36,42	30,96	35,89	38,44	31,81	36,23	59,67	32,75	36,56	37,77
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	26,69	30,31	33,03	29,94	32,81	32,96	26,51	30,12	32,31	27,03	30,30	32,90	28,17	30,86	34,10
Тухм 10 дона															
ш. Душанбе	10,16	11,11	12,28	8,73	13,43	12,10	10,90	10,03	11,20	9,33	11,56	12,63	9,51	11,11	11,87
Вилояти Суғд	10,31	10,64	11,91	8,80	13,26	11,89	10,56	9,18	10,48	9,51	10,93	11,49	9,76	10,64	12,42
Вилояти Хатлон	10,36	10,18	11,63	8,40	13,07	11,48	10,95	8,42	10,44	9,50	10,40	11,55	9,41	10,18	11,44
ВМКБ	11,95	12,93	13,51	11,86	15,00	13,33	12,39	11,75	12,56	11,60	12,71	13,27	11,74	12,93	13,19
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурий	10,69	11,22	12,33	9,45	13,69	12,20	11,20	9,84	11,17	9,99	11,40	12,24	10,10	11,22	12,23

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Замиаи 5. Харочоти пулӣ хонаводаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)

	семоҳаи I соли 2023						семоҳаи I соли 2024					
	ба як узви хонавода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		ба як узви хона- вода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		ба як узви хона- вода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		ба як узви хона- вода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:	
		дар шаҳр	дар дехот		дар шаҳр	дар дехот		дар шаҳр	дар дехот		дар шаҳр	дар дехот
Харочоти пулӣ	1028,74	1214,06	915,80	100	100	100	1130,13	1380,76	979,02	100	100	100
az он ҷумла:												
Харочоти истеъмолӣ	1028,16	1213,36	915,29	99,9	99,9	99,9	1129,41	1380,17	978,22	99,9	100,0	99,9
az он ҷумла:												
барои хӯрок	446,34	573,15	369,05	43,4	47,2	40,3	538,00	724,45	425,58	47,6	52,5	43,5
барои хариди молҳои гайриозука	441,28	447,53	437,47	42,9	36,9	47,8	440,54	471,13	422,09	39,0	34,1	43,1
az он ҷумла:												
либос, пойафзол, газвор	84,92	109,59	69,89	8,2	9,0	7,6	114,06	171,07	79,68	10,1	12,4	8,1
мебел ва ашёи фарҳангию маишӣ	17,92	28,23	15,21	1,7	2,3	1,7	50,66	72,68	37,37	4,5	5,3	3,8
доруворӣ, асбобу анҷоми тиббӣ	10,67	14,32	8,43	1,0	1,2	0,9	9,26	15,15	5,70	0,8	1,1	0,6
маводҳои соҳтмонӣ	8,34	7,61	12,22	0,8	0,6	1,3	43,04	23,70	54,70	3,8	1,7	5,6
сӯзишворӣ	27,17	21,22	30,80	2,6	1,7	3,4	64,33	37,50	80,51	5,7	2,7	8,2
барои хариди маснуоти тамоқу	-	-	-	-	-	-	0,75	0,65	0,82	-	0,05	0,08
барои хариди машрутот	0,46	0,48	0,45	0,1	0,08	0,1	0,62	1,07	0,34	0,1	0,1	0,08
пардоҳти хизматрасонии шаҳсӣ	140,09	192,19	108,33	13,6	15,8	11,8	150,25	183,51	130,20	13,3	13,3	13,3
az он ҷумла:												
хизмати маишӣ	53,26	80,86	36,43	5,2	6,7	4,0	65,59	90,90	50,33	5,8	6,6	5,1
az он ҷумла:												
пардоҳти хизмати коммуналӣ	42,06	66,87	26,95	4,1	5,5	2,9	44,30	66,97	30,63	3,9	4,8	3,1

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	семоҳаи I соли 2023						семоҳаи I соли 2024					
	ба як узви хонавода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		ба як узви хона- вода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		ба як узви хона- вода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		ба як узви хона- вода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:	
		дар шаҳр	дар дехот		дар шаҳр	дар дехот		дар шаҳр	дар дехот		дар шаҳр	дар дехот
<i>аз он ҷумла:</i>												
-манзилгоҳ	5,98	7,85	4,84	0,6	0,6	0,5	9,83	8,95	10,35	0,9	0,6	1,1
-хизмати коммуналӣ	6,64	14,34	1,94	0,6	1,2	0,2	6,67	14,05	2,24	0,6	1,0	0,2
-кувваи барқ	27,22	44,33	16,79	2,6	3,6	1,8	27,79	43,97	18,04	2,5	3,2	1,8
аз он ҷумла барои дӯхту таъмири либосу пойафзол	2,04	3,08	1,40	0,2	0,2	0,1	2,77	3,41	2,39	0,2	0,2	0,2
хизмати фарҳангии маърифатӣ	0,43	1,05	0,05	0,04	0,09	0,005	0,56	1,32	0,10	0,05	1,0	0,01
пардоҳт барои таҳсил	5,74	9,56	3,42	0,6	0,8	0,4	4,02	4,45	3,76	0,3	0,3	0,4
пардоҳт барои ёрии тиббӣ	8,86	12,49	6,64	0,9	1,0	0,7	20,09	21,13	19,46	1,8	1,5	2,0
пардоҳт барои санаторияю муолиҷа, инҷунин истироҳат	1,39	1,91	1,07	0,3	0,3	0,3	2,11	2,03	2,15	0,4	0,3	0,5
пардоҳти хизмати нақлиёт	22,39	22,03	22,61	2,2	1,8	2,5	24,43	25,53	23,77	2,2	1,8	2,4
пардоҳти хизмати алоқа	16,81	22,41	13,40	1,6	1,8	1,5	20,41	24,87	17,73	1,8	1,8	1,8
пардоҳти хизмати соҳаи хуқуқ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Андозҳо ва дигар пардоҳтҳо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дигар ҳароҷот	0,58	0,7	0,51	0,1	0,1	0,1	0,72	0,59	0,8	0,1	-	0,1

Дар бораи бехатарии озукаворӣ ва камбизоатӣ

Тақсимоти хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи ҳароҷоти истеъмолӣ дар сеноҳаи 1 соли 2024 (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз)

№		Шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	Аҳолии онҳо	Хонаводаҳое, ки иборат аст аз:					Кӯдакони то 16 - сола			
				1 нафар	2 нафар	3 нафар	4 нафар	5 нафар ва зиёдтар	1 фарзанд	2 фарзанд	3 фарзанд	4 фарзанд ва бештар
1.	Ҳамагӣ	3000	18345	45	150	217	401	2187	622	672	528	355
	аз он ҷумла:											
2.	10% аҳолии камбизоаттарин (1 децил)	300	2002	2	4	14	34	246	61	74	59	48
3.	2 децил	310	2333	1		14	24	271	48	84	73	53
4.	3 децил	291	2081		7	13	25	246	51	75	67	54
5.	4 децил	299	1992	1	5	12	34	247	62	65	65	39
6.	4 децил	301	1914	2	10	16	36	237	53	61	54	46
7.	6 децил	299	1859	4	6	16	29	244	65	81	60	38
8.	7 децил	306	1775	1	14	21	58	212	69	63	50	31
9.	8 децил	294	1643	3	15	31	47	198	76	74	41	26
10.	9 децил	302	1463	8	37	38	68	151	71	50	37	13
11.	10% аҳолии сербизоаттарин (10 децил)	298	1283	23	52	42	46	135	66	45	22	7

Замимаи 6. Истеъмоли ҳӯрокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар узви хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)

(дар як моҳ; кг)

Ҳамагӣ	семоҳаи 1 соли 2023			семоҳаи 1 соли 2024		
	дар шаҳр	аз он ҷумла:		Ҳамагӣ	аз он ҷумла:	
		дар деҳот	дар шаҳр		дар шаҳр	дар деҳот
Маҳсулоти нонӣ	12,29	13,36	11,64	14,44	16,33	13,31
Картошка	3,23	3,71	2,94	3,63	4,20	3,29
Сабзавоту полизӣ	6,01	6,83	5,51	7,44	8,50	6,81
Мева ва буттамева, хушкмева	2,42	2,63	2,28	2,76	3,35	2,40
Қанд ва маҳсулоти қаннодӣ	1,37	1,44	1,33	1,68	1,93	1,53
Гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ	2,04	2,96	1,48	2,12	2,61	1,82
Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ	0,11	0,10	0,10	0,17	0,23	0,13
Шир ва маҳсулоти ширӣ	3,00	3,14	2,85	3,75	3,78	3,73
Тухм, (дона)	12	14	10	14	18	13
Равғани растаний ва маргарин	1,56	1,76	1,43	1,73	2,14	1,49

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

**БУЛЛЕТЕНИ ИТТИЛООТИ
ДАР БОРАИ БЕХАТАРИИ ОЗУҚАВОРӢ ВА КАМБИЗОАТИ**

/дар зери таҳрири - Директори
Агентии омори назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон - Нурмаҳмадзода Ҷ.
734025 Тоҷикистон ш.Душанбе, кӯчаи Боҳтар 17

Фармоиши №_____

Адади нашр 66 нусха

Ба чоп супурда шуд «29» июли соли 2024

Раёсати табъу нашри таъчили МД МКҲ -ии

Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон